

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išleista kas ketvirtą dieną Chicago, Ill.
Kaštuoja ant metų:
Amerikoje.....\$2.00 | Užsmau.....\$2.50
Pronumerata turi būti iš kalno užmokėta.
"Kataliko" spausdinti spaudiniai visokios knygos, konstitucijos ir t. Darbų atlieka labai puikiai, greitai ir labai pigiai.
Užsirašydami "Kataliko" šįskaitę pronomerata arba laiškus ant sekantio antrašo:
JOHN M. TANANEVICZ,
3244 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday at Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION \$2.00 PER YEAR.
Rates of Advertising:
One inch once.....0.50
One inch one month.....\$2.00
One inch per year.....\$15.00
All communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ,
PUBLISHER
3244 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

→ Savaitinis Laikraštis pašveštas reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje. ←

No. 28

CHICAGO, ILL. 11 d. Liepos (July) 1907 m.
ENTERED AT THE CHICAGO, ILL., POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER

Metas IX

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija.

Vėl Despotizmas.

Iš Rusijos pereitą savaitę visi menkai žinių parejo. Valdžia sugrąžino cenzūros laikus. Nei laikraščiams nei gyvu žodžiui neleidžiama apie Dumos išvaikymą rašyti ir kalbėti. Visokios užsienio leidžiamos žinios yra cenzuruojamos. Gyventojai visur taip suspausti, kad visokie susirinkimai yra ginami. Išvairūs Dumą, Lietuvoje gubernatoriai išleido sekantį į gyventojus atsiliepiamą: Draudžiasi garsinti arba viešai platinoti visokius straipsnius arba kitokius pranešimus, kurstiančius kerstą prieš valdžią. Draudžiasi platinoti spaudinius pagal įstatų uždraustus. Draudžiasi viešai girti visokius praskaitėlių darbus, lygiai ir platinoti arba viešai išsakyti raštus arba paveikslus, giriančius tokį darbą. Draudžiasi garsinti arba viešai platinoti: neteisias žinias apie valdiškųjų įstaigų arba valdiškų ypatų kariūmenės arba kariuonos dalies darbus, kurios žadėtų gyventojų kerstus prieš jas, melagingus garsus, žadinančius visuomenėje baimę apie kitą kokį įvykią. Peržengusieji viršminėtų reikalavimus, baudžiami administratyviai būdu trijų mėnesių kalėjimu arba pinigiska bausme iki 500 rublių!

Tai mat kokia dabar tenai iš caro malonės valdžia. Sugrįžti senieji laikai ir viskas. Despotizmas vėl visur duruoja. Ir kitaip tenai negali būti, nes caras nuo savo "šventybės" už nieką negali atsakyti. Jisai nenori. Jis mano, kad jam Dievas pavaldys per amžius Rusiją valdęs ir gyventojus pagal savo norą smaugti.

Kaip ilgai caras su savo gausia biurokratų valdys Rusiją, paskendusių kraujuose, tikrai nežinia, bet žinoma gerai, jog dabartinei valdžiai artinasi amžino atsisio dienos. Kovotojai už laisvę vistiek nebus leidžiami. Valdininkai ir biurokratijos šalininkai visur karšia kaip vilną. Nėra tos dienos, kad kur keli čiauninkai arba kitokie valdžios šalininkai nepersiskirtų su šiuo pasauliu. Bet juodašimčiai, caro sosto palaikytojai, visur juda. Andai jie vėl Odesoje stengiasi žydų skerdyne sukelti. Jau tam tikslui viską buvo parengę. Jie žino gerai, kad valdžia jų už tą nebaus. Jie jau buvo pradėję žydelius mušti ir du buvo užmušę, bet kaip ant nelaimės gen. gubernatoriaus Kaulbars juos sulaukė. Šitam kraujagėriui žydų negaila, bet jisai pajobyjo mieste sulaukti betvarkės, jis bijojosi savo loenos kariūmenės, kuriai šiandie jau mažai užsitiki. Tat pat pradėjo juodašimčių žveriskumus sulaukė, bet jų už tą nebaudė.

Tai-gi matome, jog tenai žmonija vis dėl Dievo malonės valdoma. Bet ir valdžia kaip nebuk, vis-gi revoliucijos įbauginta. Ji žino gerai, kad už išvaikytą Dumą jai rengiasi atkeršyti muzikai bežemiai ir mazažemiai. Kad jie visi susyk valdžią sukils, caro sosto neapgis nei kanuolės bei kis kitas. Valdžia atjaučia baduolių rustumą, tat stveriasi visokių priemonių. Paskutiniaus laikais valdžia skubinasi bežemiams išdalyti 25 milijonus akrų valdžios žemės. Bet ne duoda veltu, tik muzikams atsieis kas metai mokesčius valdžiai mokėti. Visiems žinomi tie mokesčiai. Per tukstančius metų negalės valdžiai išmokėti. Valdžia skubinasi tą žemę išdalyti, idant trečioji Dumoje galėtų su savo "maloningais" darbais pasigirti ir kad sulaukyti agrariskus judėjimus. Bet ar jai tasai apskrumas ką nors pagelbės ir atneš naudą, nežinia, žinoma tik tiek, kad muzikai valdžiai atsieis apsigauti, nes jau jie esą matę jos geradarystes.

Valdžia stengiasi tokiu būdu liaudi, kaip kudiškį nubovyti, o paskui vėl saipa iš jos syvus paskutinio čulbti. Nėra kalbos, štai caras Haagoje per savo pasiuntinių lupas kalba apie visąsvietinę sandorą...

Norėjo nužudyti Vitte.
Pereitą savaitę revoliucionieriai pagarsino stebėtiną atsitikimą, buk juodašimčiai stengiesi nužudyti grovą Vitte. Juodašimčiai Maskvoje buvo nutarę jį nužudyti. Tą darbą atlikti apsiėmė juodašimtis Kazančev, kuris nuvyko Peterburgan ir, nusišamdęs sau pagalbon da keturis draugus, pasirijo mesti bombą važiuojant grovui. Dėl laimės vienas nusamdatis buvo revoliucionierius, kuris apie tą darbą pranešė savo organizacijai. Tuokart revoliucionieriai persiuntė Vitte persergėjimą ir dienoje pasikėsinimo tie keturi samdininkai nužudė juodašimtį Kazančevą.

Toji žinia labai keistai skamba, bet reik žinoti, jog juodašimčiai Vitte labai nepakenčia, nes jisai pirmutinis yra praskynęs laisvės pradžiai takus.

Pastkesinimai ir Arestavimai.
Teodozijos revoliucionierius mirtinai sužeidė kalėjimo viršininką Savičą. Žuogžūdis matydams pateksias valdžios rankosna, patsai bėgdamas nusiėdė.

Peterburge revoliucionieriai bandė įeiti arsenalan, kuriame atsiranda daug sprogstančios medegos. Kareivių stovintį ant sargybos sužeidė, bet ant švio balso atvyko daugiau kareivių ir revoliucionieriai be nieko privalejo nusiėsti.

Čitoj, viešbutij "Centralni" nežinoma meteriskė užmušė apskriečio kalėjimo inspektorių Metusą, buvusį Akutajavo katogos viršininką.

Kaimė Perlovka užmuštas policijos urėdninkas.
Odesoje nužudytas daktaras Popov.

Šarinske policija suėmė revoliucionierių, kuris nužudęs pulkininką Okunevą.

Jekaterinoslave policija padarė kratą anarchistu name. Nuo saudymų vienas policijantas ir du anarchistu krito. Du suėmė. Rado daugybę bombų.

Caras su savo šeimyna Peterhofą apiečio. Vazinėjasi ant jurių.

Naujieji Rinkimų Įstatymai.
Rinkimai ir trečiąjį Dumą prasidės nuo Rugsejo 1 d. šių metų, taigi mažiau kaip už poros mėnesių. Trečiošios Dumos susaukimo diena paskirta Lapkričio 1 d., taigi beveik už keturių mėnesių. Rinkimai į

trečiąjį Dumą sutaisyti pagal pirmųjų rinkimų pamatų, tačiau padaryta juose nemažai perrmainų. Nauji rinkimai įtinka su anais tokiuose dalykuose: rinkimai gubernijose bus daromi, kaip ir pirmiau, atskirais visų luumų susirinkimais. Visi, kurie dalyvavo anuose rinkimuose, turės teisę dalyvauti ir šiuose rinkimuose. Skiriasi-gi naujieji rinkimų įstatymai nuo senųjų tuo, kad patikrina kiekvienai luomai, o ne vieniem tik valstiečiams kaip pirmiau, bent po vieną atstovą nuo gubernijos. Tačiau "labiau kulturiškoms" luomoms (dvarininkams ir miestiečiams) suteikiama tiesa išrinkti į gubernijos rinkimus didesnį rinkėjų skaičių, negu "nekuulturiškoms" luomoms (valstiečiams), kas neleis valstiečiams paimti viršų ant dvarininkų. Nuo valstybės pakraščiu atstovų skaičius sumažintas, "kadangi tie pakraščiai (Lenkija, Kaukazas) dar nesusiliejo ant tiek su valstybe, kad jų atstovai galėtų persimti supratimu jų reikalų bendru su tikrųjų rusų reikalais". Kai-kur rinkimai laikinai visai atmainyti. Sumažinus ne rusų atstovų skaičius, padidinta rusų atstovų skaičius, kad kitų tautų atstovai "negalėtų spręsti grynai rusiškųjų reikalų" Dumoje, kur "turi būti rusiška dvasioje".

Rinkimai nuo Lenkų gubernijų ir miestų, taip-pat nuo Enisejaus ir Irkutsko gub. lygiai nuo Lublino ir Siedleco gub. stačiatikių ir nuo Uraalaus kazokų pravedami pagal įstatymų išleistųjų 1906 m. Kitoje gi gubernijose, o taipgi miestuose: Petrapiėje, Maskvoje, Kijeve, Odesoje ir Rygoje rinkimai pravedami vagal naujųjų taisyklių.

Nuo Vilniaus atskiras atstovas nebus renkamas, kaip pirmiau.
Atstovų skaičius nuo Kaukazo ir Lenkijos sumažinta: nuo Kaukazo tik 10 atstovų; nuo Lenkų tik 14 (kurių tarpe du rusų).

Nuo Vilniaus gubernijos renkami skyrium vienas rusais du rusų atstovai: nuo Kauno o gub. vienas rusas atstovas ir nuo Varšavos miesto vienas rusas.
Visose Rusijos gubernijose, kur rinkimai pagal naujų įstatymų (taipgi Vilniaus ir Kauno gub.), išskyrus Archangielsko gub., turi butinai buti išrinktas vienas dvarininkas.
Kellose gubernijose, tarp jų Gardino ir Kauno gub. turi butinai praeiti Dumon vienas miestiečių atstovų. Kitoje gi gubernijose (tarp jų ir Vilniaus gub.) net du atstovų nuo miestiečių.
Nuo Kauno gub. renkami viso 6 atstovai, jų tarpe 1 rusas; kadangi dar butinai turi buti išrinkti 1 dvarininkas ir 1 miestelėnas, tai Kauno gub. pasiūtį dangių-daugiausia galės į trečiąjį Dumą tik tris valstiečius.
Nuo Vilniaus gub. važiuos Dumon viso 7 atstovai, jų tarpe du rusai; kadangi be jų, iš Vilniaus gub. butinai renkami du miestelėnai ir 1 dvarininkas, tai valstiečių geriausiai atvejyje galės patekti Dumon iš Vilniaus gub. tik du atstovai.
Suvalkų gubernija siunčia tik vieną atstovą.
Viso atstovų, pagal naujų įstatymų, bus 442.

Amerika ir Japonija.
Amerikos su Japonija nesutikimai eina kaskartas vis aršyn. Paleistas per presą gandas apie išsiuntimą Amerikos laivyno ant Tykaus okeano, visame sziete pagimdė didžias nuostabas, kadangi tasai Amerikos užmanymas — gana aiškiai visiems suprantamas. Dar laikraščiai talpina Amerikos valdžios valdiškus tame dalyke paaiškinimus ir patvirtina, jog laivynas ant Tykaus okeano bus išsiustas, tačiau, da nežinia kuomet tas atsitiks. Paaiškinime pasakyta, jog laivyno išsiuntimas netur jokio savjy politiško tikslo, o ypač kas lytis su japonais nesutikimais, kadangi valdžia savo laivyną į kur nori — gali siųsti, bile tik padaryti laivynui manebus, pasimokinimą. Priektam valdžia priduria, jog dartinis Amerikos laivyno padalinimas yra negeras, nes ant Atlantiko kariškų laivų atsiranda ir perdaug, o ant Tykaus tikta vienas šarvoties. Tat reikalas laivyną sureguliuoti, idant laivų daugiau būtų ant Tykaus okeano.
Tuos paaiškinimus presai perdavė prezidento Roosevelt'o privatinis sekretorius.
Amerikos laivų išsiuntimas tačiau vis-gi visus labai nustebino. Viešpatujta visame sviete persitikrinimas, jog Japonija neleis amerikonomas jokiu demonstracijų ant Tykaus okeano daryti ir to visko savo ausis nepraleis. Girdima, kad Japonija nedaleis net Amerikos laivynui ant Tykaus okeano koncentruotis, greičiau pradės karę, negu daleis tenai amerikonomas susidrutinti. Taip atsitiks labai greitai amerikoniškis laivus gal sunaikinti, kolaik amerikoni su laivais spėtų susijungti.
Japonai nuo tarpu Germanijoje ir Anglijoje perka ginklus ir amuniciją.
Japonijos ambasadorius A. oki, Vašingtone, štai ką sako apie japonus ir amerikonus: "Japonai savo valdžią labai gerbia. Per simtmečius jie akiai buvo paklusnais valdžiai ir priešintis niekad nedrįso. Per tat, jaigu ką valdžia užmano, japonai gyventojai tuojaus valdžios užmanymus išpildo."
"Amerikoni-gi netaip yra paklusnus savo valdžiai. Amerika yra nauja šalis ir nekuri piliečiai čia da neseniai prisirašę. Ateiviai-piliečiai tokiu būdu Amerikos taip nemylti, kadangi ne čionai jie gimę. Dėl šito dalyko ir valdžiai esti nepaklusnūs."

Guatemala.
Šitoj Pietinės Amerikos respublikoj prezidentas Cabrera su savo pavaldiniais bausis darbus išdarinėja. Andai tasai autokratas liepė snarėtuoti da 160 ypatų, skundžiamų už priklaušumą į suokalbį ant jo gyyybės. Su tokiais savo darbais be abejonės jisai sau užsinaras ant kaklo virvę.
Kalinius, tarp kurių atsiranda ir turtingų pirklų ir šiaip godojamų ypatų, o taip-gi ir sveitinėmių, privalo jau 20 sykiu teisme savo nekaltębę ginti, teisintis. Daugybė pirmaus liko pasmerktų mirtin ir iki gyvos galvos kalėjiman, bus taip ir su pastaraisiais kaliniais, nes ir teismas veikia pagal Cabrerios įsakymus.
Kuomet sužinota apie ties patyčių nusiuntimą pradejo protestuoti. Tik vienas Junktinių Am. Valstybių nusiuntinys Brown, jokio protesto prieš tą neišreškė. Anglijos-

gi nusiuntinys netik ką protestavo, bet da pranešė apie tokią prezidento savuališką pasielgimą savo valdžiai ir kitoms viešpatystėms.
Tuotarpu iš tenai žinios pavaina visos cenzuruotos. Rašoma, kad Cabrera valdo respubliką labai sumaniai ir ramiai, valdo gana teisingai. Pav. andai parėjo sekanti žinia: "Visoj respublikoj viešpatujta ramybė ir tvarka. Valdžia gelbsti tiesti gelžkelius ir saugoja savo pavaldinius nuo skriaudų."
Tačiau iš tikrų versmių žinoma, jog Guatemala'oj viešpatujta tikrasis chaosas. Cabrera priverčia fermerius tartauti kariūmenę, tuotarpu laukuose javai pusta. Pirkliams reikės prekybą pertraukti, jaigu nenorės karėje su Meksika pinigiskai prisidėti. Kariuona siunčiama į Meksikos rubežius. Kareiviai užsiūdinėja terorizmu. Nusiuntinių legacijos apsuptos suareštuotų idukus Cabrerą suvaldyti, nes priešingai jisai visus sau nepatinkamus gyventojus iškas.

Turkija.
Iš Konstantinopolės rašoma apie basias armėnų skerdyne Bitlis erytyj, kur šimtai jų buvo išžudyti, o da daugiau liko sužeistų. Skerdyne pagimdė kurdų giminės šnariai, o paskui jiems pagalbon nuvyko Turkijos kariūmenė. Visi tenai armėnų kaimai liko sunaikinti. Kareiviai žudė netik vyrus, bet moteris ir kudičius.
Negalima visko aprašyti, kas tenai veikėsi. Kareiviai kaipo Rusijos garsingieji kazokai smaugė beginklius gyventojus. Juos išmedavo iš grincijų, laužė rankas ir kojas, kapojė liežiurius ir ausis, o paskui nukirdavo galvas arba ant gatvių visų akyse sušaudydavo. Jaunų mergaičių sužagimas neturėjo jokiu rubežių. Liudytojų bausiausis daiktus pasakoja apie Turkijos kareivius.
To atsitikimo nužiurėjimas labai krinta ant "šventos" Rusijos, kurios valdžia turbut viečia tas skerdyne pagimdė, kad paskui turėtų progą armėnūs su Turkijos valdžia taikinti ir pas aną turėti įtekme didesnį. Maskoliški valkatos nuo seniau Armenijoje valkiojosi ir muzulmanus prieš armėnūs kirkino.

Daug rašyti. Ant vienos sausos šakos reikia pakarti sultono valdžią ir caro, nes kaip vieno, taip ir kito valdžia supuvusi ir jau šiai žemybei nebaudinga. Tegut tik žmonelės truputį apsiėvies, tigams biskį proto, o tuokart dieus tyronams bus ankšta, nes neišgelbės nei Mahometas, nei Nikolai stebuklingasis su Kronštado Jonu. Su nekartybe laukiama tų palaimos laikų.

IS LIETUVOS.
Vilnius.
Paskutiniu laiku Vilniuje emė dažnai sprogti bombos. Gegužės 27 d. sprogo bomba Vokiečių gatvėje; nuostolio padaryta ant kelių šimtų rub., iš žmonių nukentėjo tačiau niekas. Gegužės 29 d. vėl buvo mesta bomba Ukmergės gatvėje.
Gegužės 28 d. policija darė kratą baldgudžių laikraščio redakcijoje "Nasza Niva". Kon-

fiskavo 1000 knygelių baldgudžių kalboje: "Kas tai yra laisvė".
Keletą dienų atgal išsiuntė iš Vilniaus 82 kaliniu į katorgą. Tarp jų yra ir moteris.
Južintai (Zarasų ap.)
Per šv. Jurgį buvo čia atlaidai, žinoma, su "kermošiumi". Žmonių prisirinko daug. Atsirado kelioka vyrų su "armoninkomis", kurie gerai įkausę pradėjo labai linksmiai šukauti ir dagi net praeivius užkabinėti. Bet ant jų nelaimės čia-pat buvo ir gerai žinomas Rokiškiu pristovas su urėdninku ir 20 sargybinais. Jie patis budami girti pradėjo saipa malšinti įkaususis vaikinius. Suėmė apie 15 bernaičių nuvarė į monopolį, čia-gi tai jau pradėjo savotiškai darbą vartyti. Tuojaus prasidėjo daugymas nosių, akių, antakių ir t.t. taip, kad apmalsinti "kermošinkai" tuojaus aptilo ir dagi net pasipuošė melnynas ženklais ant veidų. Negana to vaikinai tapo įbauginti, kad juos varys Rokiškin ir toliaus, kad "rašys protokolus", todėl kai-kurie jų tuojaus puolė bchūtoi "pristovui ir urėdninkui" rankas, kad juos paleistų. Čia beveik viešai prasidėjo derybos ir mšų mulkiaji, prikrovę pristovo kišeniūs (girdėjau buk "pristovas" paėmęs 40 rub. tapo paleisti ir da "užfundavo" sargybiniams lig norui už jų geradarystę.
Taip tai pas mus greitai atsiubuvo "areštai", teismas ir bausmė, na... ir padėkavonė.

Uzpaliai (Ukmer. ap.)
Giliškių sodžiuje Kovos mėn. 8 m. surasta degtinė, prieš tą laiką išplėsta iš Šimonių monopolio. Mat plėšikėlių tokių narsių buta, kad netik savo sėbrus išdavė, bet dar pritraukė visai nekaltus žmones, maždaug atsižymėjusius laisvės laikuose. Tada policija pradėjo tikrą medžioklį. Taip visai nekaltai buvo sumti J. Vilniaus, J. Čerškus, J. Gaidys ir k., kuriuos pasodino į Ukmergės kalėjimą. Ir dabar tik atsėdėje po 7—10 saivačių paliusuoti kaipo nekalti. Kiti gi dar turi slapstytis arba pasitraukė toliaus. — Ir dabar dar nenustojo lankyti mus policistai. Taip per atlaidus 13 d. Gegužės jie pakeliui ir pas mus atsilankė. Dar naktį paėmė iš miestelio arklius nuvažiavo į Južintų ir Dusėtų šalį. Bet veikia sugrįžo; rodosi, nepavyko medžioklė. Sugrįžė iš medžioklės ir pasilėję turėjo grįžti į Uteną. Pamatę vežimus, pakinkytus geresniais arkliais, nieko nesiklausė, atsisėdė ir išbaldėjo. Tik jau temstant sugrąžino arklius. O jų nemaži buvo apie 10 vežimų, su jais kartu važiavo antstolis.

Kada-gi pasibaigs jų bjauri saualė! "L. U."

Dusetas (Zarasų ap.)
Ne vienam "Saltinio" skaitytojui teko jau girdėti apie neįsimintą kerstą Dusėtų gyventojų, padarytą žydams už tai, kad Velykose 1905 metų buk šie nudegino dalį Dusėtų miestelio. Tas kerstas anuomet buvo sukėlęs didelį triukšmą spaudoje, rusų ir lenkų laikraščiuose žydai pripasakojo apie jį daug nebūtų deiktų, o dabar jau visi apie tai baigė užmiršti ir tiktai 22 lietuviai, teismo pasmerktuoju

už šį ermyderį, tebesikankant po kalėjimus. Pirminiau čionai apie tai delto, kad šis atsitikimas turi nemažą sąryšį su tuomi, apie ką čia noriu pasakoti.
Dusetuose šiais metais taisoma yra akmeninė tvora apie parapijos kapines. Tą darbą užėmė vienas Dusėtų miestelio ukinknas — Justinas Vienažindis, o darbininkus jis pasiėmė iš Zarasų kalėjimo kalinių, tarp kurių buvo ir keli dusetiečiai, tebesėdintieji už žydams padarytą kerstą. Surantamas buvo visiems nelaimingų kalinių džiaugsmas, kad, išėję iš supelėjusio, sugedusio kalėjimo oro, galėjo jau kvėpuoti grynu, savo laukų oru ir pasimatyti su savo šeimynomis. Viskas buvo ramu, rodės, kad ir neapykanta tarp krikščionių ir žydų baigs dilti ir gyvenimas sugrįš į paprastą vagą.
Bet ant nelaimės, vėl pasi-painiojo nereikalingas žydų įsikšimas. Kai-kurie Dusėtų žydai emė skysties policijai ir teismo prokurorui, kam kaliniai, sugrįžė iš kalėjimo, dirba savo laukuose. Dviem savaitėm praėjus kaliniais paliepta vėl grįsti kalėjiman ir 14 Gegužio dienoje jie iškeliauo Zarasuosna. Toksai žydų pasielgimas sužadino žmonyse vėl neapykantą ir atnaujino, jau baigiančią gytį, žaidę. Galima jau buvo tikėtis, kad vėl prasidės vaidai ir nesutikimai.
Toje pačioje naktyje, kada jau kaliniai buvo išėję, kažin-keno nuveita ant kapinių ir pridirbta visokių jėbių. Jau ant rytojaus pasklydo garsas, kad žydai sudavė ant kapinių vaikščiojusius žydus. Sunku įtikėti, kad žydai, nors ir didžiausi fanatikai, butų tas šunybes padarę, ir tai tokiamė laike, kada žmonės vėl buvo paerzinti kalinių sugrąžinimu. Tiktai vienas atsitikimas nurodo, kaip žydai besikarščiuodami negudriai apsieina, tiesiai užtraukė ant savęs žmonių neapykantą ir gali sukurti minioje norą vėl atkeršinti. Toje pačioje dienoje, kada policija apžiūrėjusi kapines klausinėjo liudytojus, žydai emė po miestelį rinkties į kuopas ir tarties. Vieną liudytojų, Vargelių Grudų, pristovas pareikalavo ateiti antrą syk pas save, į žydo namus, kame buvo apsislėjęs. Vos tik jėjo tas žmogelis po duris tų namų, kame buvo pristovas, vienas žydas, buvusis prieš tai šimtininkas, taip smarkiai režė galvon to senelio, kad šis krito ant žemės, o dabar serga. Toksai žydo pasielgimas kai kam gali rodyties, rasi ir ant kapinių šunybes žydai padarę, kad mūsų liudytoja, kursai sako tik regėjęs žydtus išvakariuose ant kapinių.
Tarp žmonių emė platinties visokios paskalos, baugu, kad vėl nekiltų riaušės. Kunigas Dusetuose praėjusią šventą dieną po pamokslu nurodė

Seiskiai (Ukm. ap.)
Dangumas mšų parapijonų — gryni lietuviai, vartojantieji lietuvišką kalbą; vos tik mažda dalelė sulenkėjusiu, nenorinčių lietuviškai šnekėti. O vienok bažnyčioje bemaž visos pamaldos atliekamos lenkiškoje kalboje. Aiški skriauda lietuviams. Matyt, gerb. Kun. Klebonas patėmėjo tą neteisrybę. Užsakai, kurie pirmiau buvo skaitomi vien tik lenkiškai. Taip-pat Gegužės mėnesio pamaldos nedėdieniais atliekamos yra ne tiktai lenkiškoje kalboje, kaip ligišioje buvo, bet ir lietuviškoje. Žmonės negali atsidžiaugti, kad ir bažnyčioje leista jiems viešai garbinti Dangaus Karalienės savo prigimtoje kalboje. Ačiu už tai Kun. Klebonui! Tikimės, kad ir kitos pamaldos bus įvestos lietuviškoje kalboje vietoj svetimos mums lenkiškos. "S."

Kaunās.
30 Gegužės mėnesio dienoj, "Saulės" užlaikomoj mokykloj ant Žaliojo kalno, Kaune buvo mokslo metų užbaigimas. Gerbiamaus mokyklos vedėjas p. Lekeckas užmanė tai dienai priduoti šioj-tokį iškilmingumą, kaip tai yra daroma tokiuose atsitikimuose visoj Europoje; tenai mokslo metų užbaigimo iškilmeje dalyvauja netik patis mokytojai, mokytiniai ir jų tėvai, bet miesto arba apygardos gyventojai. Žinoma, ant Žaliojo kalno Kaune to viso buti negalėjo, bet vis-gi ta iškilme išėjo netikėtai puikiai. Atvyko iš Kauno visi lietuviai mokytojai, keli kunigai, susirinko tėvai ir motinos; vaikai išpuošė mokyklos suolus, kedes, langus ir duris žolynais; visi išieiginai apsidarę laukė, kada iškilme prasidės. Vienuoliktuoje valandoje mokyklon suėjo daug žmonių. Susirinkusiuos pasveikino gerbiamausai mokytojas Lekeckas, kursai ir pradėjo iškilme. Liepdamas šį-tą lietuviškai paskaityti, sakyti eiles, paskiaus giedoti. Vaikai atliko tai labai švelniai sumaningai. Paskiaus buvo perskaityta, kas iš jųjų pervesatos augstiesian skyriun ir padalytos dovanos. Galop kunigai pasakė kelias prakalbas, linkėdami mažiems lietuviams linksmių vasaros švenčių, kad ateinančiuose metuose su naujomis špekomis vėl imtų už darbo. Birželio 2 d. panaši puki iškilme buvo lietuviškoje Šančių mokykloje, kur vaikų prisirinko dar daugiau, negu ant Žaliojo kalno. Visi labai puikiai skaitė, persakinėję ir danavo. Matomai mokslas vaikams prigimto lietuviškoj kalboj labai sekasi. Ir nedyvai, nes Kauniskiai mokytojai lietuvią veda savo darbą su nepaprastu gabumu ir pasišventimu. Duok Dieve mums daugiau tokių mokytojų!

Petrašunai (ties Kaunū).
Petruonių sodžius stovi ant Nemuno kranto prie tunėliaus

Pabaiga ant 3 puslapio.

Savaitinis Kalendorius

Liepos 1907.

- 11 k. Pelagijos Panos
12 p. Jono Gvralberto
13 s. Margarietos P. Muczel.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Katalikams vienuolynų steigimui Rusijoje rengiami įstatymai. Dėl to "Nedėl. Skaitymė" (No. 23) Druskus rašo, jog ir Lietuvoje būtų reikalingas vienuolynų atnaujinimas ir naujus įsteigti.

Kad Lietuvai reikalingi pinigai ir geri mokytojai, neužginama, bet nenorėjime turėti tokius vienuolius, kurie seniau Lietuvoje buvo. Seniau vienuoliai buvo pigesni, bet jų ir mokslas nei kiek nebuvo brangesnis. Jie mokinius išmokinavo tik melstis ir daugiau nieko, tuomet tarp šiandien draugijai reikalingas ant kožno žinios ir švietiškas mokslas.

Tat mūsų nuomone aukštesnio mokslo vienuoliai gal jau šią gaidynę neapsimūtų taip pigiai mokyt. Seniau gal jie mokydavo už penkis rublius, bet dabar vargiai užtektų ir keliolikos rublių. Druskus sako, kad jie tankiai vaikus mokydavo be jokio užmokesnio, pasiženve. Taip tai taip. Bet iškur vienuoliai gaudavo užlaikymą? Juk nerinkdavo aukų kur užsieniuose, bet tik pas savuosius. Mes nesipriešiname vienuoliams, bet norūome Druskiaus didį vienpūsiskumą tame dalyke. Reikia taip daryti, kad vilkas būtų sotas ir oška ciela.

Pasak Lietuvos laikraščių, netrukus Kaune žada būti vienos Lietuvos moterių ir mergaičių — lietuvių ir lietuvių kongresas dėl apsarvymo savo reikalų, padėjimo pramonės ir tt. Kongresą žada sušaukti vietinės ir kaimų lietuvių ir lietuvių. Kuomet tasai kongresas atsibus, da nežinia. Taip pat žadama Kanaan sušaukti ir abstinentių (blaivininkų) kongresą.

Prie šitos progos turime da kartą priminti apie išsiplatinusią tarp Amerikos lietuvių girtuoklybę. Socialistai ir laisvamaniai sako, kad katalikai paskendę girtuoklybėje, o šitie vėl antraip tvirtina. Tuotarpu kaip vienai taip ir kiti gerai maukia. Yra faktai, jog laisvamanius ir kitus katalikų priešus gimdo vientik girtuoklybė, nes perdaug geriantis svaiginančius gėrymus, netenka žmogiškų jausmų ir tuotkart pakelia kovą prieš visokią tvarką. Buvo daug rašyta, kad Amerikos lietuviški klebonai savo parapijose įsteigtų blaivybės draugijas, kaip tas yra Homstead'e ir kitur. Bet tie šauksmai palieka vis tuščiais. Tegul kunigai nors kartą pradeda steigti apkalbamias draugijas, o tuotkart žymiai visokios nedorybės sumazės.

"Šaltinis" rašo, jog Vilniuje lietuviškos kalbos pažinimas didinasi. Lietuviai visur

pradeda vartoti prigimtąją kalbą, pertat ir daugybę svetimauciu griebiasi mokytis lietuvių kalbos. Lietuviai į visokias Lietuvoje institucijas rašo laiškus lietuviškai, tenai gi jiems prisieina vertikus turėti. Daugiausia svetimauciams daktarams atsieina mokytis lietuvių kalbą. Tokias žinias labai malonu girdėti.

Is laikraščių patiriame, jog katalikų Susivienijimo seime kuopų įnešimai visai nebuvo skaitomi, o kurie buvo po seimui "Žv." garsinami — tai sucauznuoti, perdirbti. Daugumas kuopų reikalavo "Žv." atvesti ir paimti "Kataliką" už organą, bet visus tuos įnešimus pavedė komisijai, kuri sutvarkius pagal savo norą, tik "Žv." atspauzdino. Taip tai katalikiškai elgiasi kun. Milukas.

Pagalios pastaruose "Žv." numeruose buvo pateptinti telegramai gauti per seimą nuo pavienių ypatų su linkėjimais. Tarpe kitų ir "Kataliko" redakcija ir išleistuvė buvo pasiutus telegrama su velijimais. Telegramas seime vienok da sąžiniškai buvo perskaitytas, bet "Žv." jįsai nepatilpo. Kas tai būtų do politika, nesuprantamas. Turbut "šventos" "Žv." lapų "K-ko" vardu nenorima teršti. Menki juokai, kad "Katalikas" atdengia "Žv." slaptybes. Tokios doros ir teisybės "Žv." prisilaiko, o juk ji yra "katalikiškiausias" laikraštis viso Amerikoje.

Socialdemokratų laikraščiams Vilniuje nelemta gyvoti. Neseniai valdžia sulaukė lietuvių "Skardą," o dabar parėjo žinia, jog sulaukytas ir lenkų "Topor" (Kiris). Tikima, jog ir lietuvių "Zarijai" tas pats atsitiks. Apart šito Lietuvoje gubernatoriai įsakė laikraščiams nieko nebrašyti apie bloguosius valdžios darbus, nei apie tą kalbėti. Girdi, valdžia žinanti, ką daro. Už nepaklusnumą uždėta pinigiska bausmė arba kalėjimas. Tai ir gyvenk žmogus ant svieto, jaigu visur visose pušėse esi suvaržytas.

Nuo naujo laikraščio sumanytojų.

"Vilniaus Zinios" sustojo... mes pasilikome be dienraščio. Mūsų gyvenimas is apacios emė veržties viršun. Lietuviai subruzdof emė jungties draugijona, supratę bendro darbinimos reikalingumą ir nandiną. Bet toks sukurtimas, nerazdamas pridromo išreiskimo dienraštyje ar tam tikrame laikraštyje, kur būtų viešaisias Lietuvos reikalais rupinamasi, palieka be tvarkos, nesustiprintas. Savaitiniai mūsų laikraščiai negali atstoti tokio pagedidajumo organo: jie vienasiški; užsiemė agitacijos darbu, negali aprėpti bendrųjų mūsų tautos reikalų, kiti gi is jų visai ir neturi to tikslo. Todėl mums reikalingas toks laikraštis, kuris tautinės kulturos darban sutrauktų ir sujungtų draugėn išskirstytas ir suskaldytas menkutes lietuvių pajėgas. Mūsų neseniai užsiemęsios draugijos, meno, apšvietimo ir kitos, nėsant tokio laikraščio, kuris tarpininkautų tarp jų ir tarp visuomenės, kaip ir sustojo savo ugyje. Apšvietimo ar tai kito kurio reikalo sumanymui, pradėti gvildinėti "Vilniaus Žiniose", kaip ir sustingo... Tapome atskirti nuo visuomenės, negalime prašyti jos pagalbos ar siotiam ar tokiam sumanytam tautos darbu. Be tokio laikraščio nėra kaip svarstyti ir aiškinties žemės apšvietimo ir kitų mūsų dalykų. Dar neįsigalėjusi lietuvių tauta, ypac Lietuvis rytuose, nuolatai kenčia sulenkėjusios kunigijos ir

bajorijos persekiojima. Reikalingas yra laikraštis, kuris eiktėn keltų is nutauteliu pusė einantį paouj ir rodytų keliu kuriuo reiktų mums ginties nuo to paoujas.

Del tų ir del kitų priežasčių "Vilniaus Ziniu", kaipo vienintelio mūsų dienraščio, pagedo daugumas jų skaitytojų. Tegul "Vilniaus Zinios" nebuvo pilnu lietuvių gyvenimo išreiskėju, tegul neįstengė suspiesti apie save veklesniųjų mūsų žmonių, tegul jos klydo, tečiaus kas gali nepažinti joms tos vertės, kurią turėjo lietuvių gyvenime. "Vilniaus Zinios" kiek mokoje, tiek žymėjo svarbesnius Lietuvos gyvenimo atsitikimus ir tuo akino jos visuomenę, kaip išmanė, taip kelė eiktėn lietuvių reikalus, pastaruju metu mėgino jungti kulturos dirvo. Is issikirsčiusiu mūsų viekus. Bet "Vilniaus Zinios" krito, neįveikusios pilnai atlikti to darbo. Kas per priežastis to "Vilniaus Ziniu" kritimo ir neįsigalėjimo, kokie jų nuopelnai kokios klaidos buvo, ateitis tegalės rimtai ir besališkai nuspresti. Ar šiaip ar taip vienas daiktas yra mums aišku: neveizdint j tai, ar "Vilniaus Zinios" atgys ar nebeatgys, susipratusiems lietuviams reikia pasirupinti, kad dienraščio leidimas ir jo butis nebepriderėtų nuo vieno ar dviejų žmonių, bet nuo jų pačių, kad toks dienraštis nebebutų vieno žmogaus išsigalėjimu ir nuožuriai paliktas, bet kad jis būtų tam tikrai susitelkusių žmonių burelio globoje. Reikia dirbti viribus unitis; tuomet dienraščio gyvybė bus tikresnė ir sveikesnė, tik tuomet susitelks apie jį veklesniųjų bendradarbių burs.

Bet ar galima kad ir draugėn susitarus tuojau iskarto griebtis dienraščio? Dar menki teįsigalėjusiai lietuvių tautai sunku išpradziuos pritrūsti šiaip jau paprastas laikraštis, dar sunkiau — dienraštis. Taigi, nedarydami nuo daikto didelio šuolio, kad kartais nesuklydume, darykime tai, ką išgalime, pastenkime kad ir mažesniu, bėgti butinu ir galimu deiktu. Tuo tarpu įkurkime susidėję ir susitelkę bent koki laikraštį, kuris eitų tris kartus per savaitę. Teisybė, jis negalės pilnai atstoti dienraščio, bet tam tarpui užvaduos jį ir pramiš jam taką: sutaisys laikraščio leidimą, suarts geresniusios bendradarbius. Ne mažai bus sunkenybių ir su tokiu laikraščio įkurimu; mes turime jas apgalėti. Atsiminkime, jogei per tokį laikraštį tegalime prieti prie taip pagedidajumo dienraščio! Tik tam tikrai susitarę lietuvių burs tegalės patikrinti jam butį! Taigi eikime išvieno, dekimės draugėn! Jungkimės ant apaciosie nurodytųjų pamatų ir steigkime laikraštį, skiriamą plačiai mūsų visuomenei. Tai yra mūsų priederme parupinti tautai toks laikraštis. Kai kuriems gal pasirodys šis tas neaisku mūsų sumanyne, nevisiška usakytą, taigi prašome tuo nesibaityti: kruvon susirinke, pasiaiskisime, sutairsime ir tiktiksime.

Taip samprotaudamas ir klausydamas visuomenės balso, lietuvių burelis rinkosi keliatą kartų (Kaune 28 Balandžio d. ir 12 Gegužės d., Vilniuje 18, 22 ir 26 d.) pasikalbėti apie tokio laikraščio leidimą ir galų-gale tas burelis nutarė už reikalingą daiktą kreipties į visuomenę šiotiku sumanymu:

1. Sumanytasai politikos, visuomenės ir literaturos laikraštis leidžiamas Vilniuje. 2. Tuo tarpu teleidžiamas tris kartus per savaitę ir anksti rytą išsiuntinėjamas pirmasis krasos traunikinias. 3. Laikraščio kaina: metams penki (5) rubliai, pusei metų trys (3) r., trims (3) mėnesiams pusantro (1 r. 50 k.) r. 4. Išgalėjus, tariant, emėjuskaičiu padidėjus ir bendradarbiams susipietus, laikraštis leisti šis kartus per savaitę ta pat ar didesne kaina. 5. Šitamsumanymui įvykinti kviečiami visų kraštų lietuviav. 6. Is sutikusių su tuo sumanymu sudaryti užsitikėjimo draugija. 7. Draugijos dalininkai turi inešti ne mažias kaip po simtą rubliu. 8. Kiekvienam dalininkui vietoje palukanų siuntinėjamas laikraštis. 9. Kurie neįsiai įmokėti visos dalies, susidėla keliese. 10. Pilnais draugijos dalininkais tesiskaito tie, kurie apsimė per metus įmokėti simtą rubliu vienu žygu arba dalimis. 11. Visas liuosai kapitalas laikomas draugijos komiteto įgaliointų vardu banke. 12. Prie reikiam laikraščio de feitas pridengamas sudėtinėmis dalininkų lėšomis. 13. Pakaktinai pakilus laikraščio prenumeratai ir tokiu budu jam sutvirtėjus, draugijos dalininkai panoreję gali atsimiti savo įneštusius pinigus. 14. Laikraščio savininkas yra draugija. 15. Metams pasibaigus redakcija ir administracija pristato draugijos dalininkams laikraščio stovio apyskaita. 16. Dalininkai visomis savo pajėgomis rupinasi laikraščio: jiesko kiti dalininkų, renka prenumeratą ir apskelbimus, taiso agenturas skyrimum laikraščio numeriams pardavinėti, skelbia ir aiskina, jogei to laikraščio leidimas yra ne pašalinis, bet visuomenės reikalas. 17. Susiradus apie simtą dalininkų, pažadėjusių dėti po simtą rubliu, suaukiamas visų tų dalininkų susirinkimas, kuris patvirtina šį sumanyma, pataisys jį ir papildęs, jaigu išras tai reikalingu, išsireinka is savo tarpo tam tikrą komitetą, po keturis žmones nuo Vilniečių, Kauniečių ir Suvalkiečių, sutaisyti laikraščio redakcijai ir administracijai, įduoti joms instrukcijas ir prižiūrėti jų darbinimos, ir pagaliaus nusprendžia, kada pradėti laikraštis leisti. 18. Visuotinasai susirinkimas galutinai nustato draugijos tvarką. 19. Tokio laikraščio leidimas, spaudzinant pirmaisias metais po 3.000 ekzemplierių, apsieitų: 1) spaustuve, poperis ir ekspedicia. 7.050 r. 2) redakcija, administracija ir bendradarbiai. 5.000 r. 3) krasa. 2.700 r. 4) korektura, butas, reikalingieji redakcijai laikraščiai, raštai ir kiti išleidimai. 1.750 r. Is viso. 16.500 r. 20. Minėta laikraščio sąmata bus svarstoma ir galutinai sprendžiama visuotiniu susirinkimo. 21. Sutinkančius su šiuo sumanymu prašome ko veikiau siai pranešti apie tai A. Smetonai ir kun. Tumunui, kuriem sumanytųjų burelis pavedė ir toliau rupinties laikraščio įsteigimu. Jų abiejų adresas: Vilniaus Antakalnio Pakrantė (Antokolskij Bereg) namų N o 11. Sumanytojai: kun. Alsauskis, D-ras J. Basanavičius, kun. Dambrauskis, P. Matulionis, kun. V. Mironas, A. Smetona, D-ras J. Stokus, D-ras R. Šliupas, kun. J. Tumas, V. Urbanavičius. Jan sutiko buti dalininkais: kun. Bikinas, J. Jablonskis, kun. Gjominas, kun. Bajorinas, kun. Januševičius, kun. K. Kazlauskis, Masiotas, M. Prušinskis, V. Putramentas, M. Kukta, J. Paketuris, kun. J. Kukta.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

darbiams susipietus, laikraštis leisti šis kartus per savaitę ta pat ar didesne kaina. 5. Šitamsumanymui įvykinti kviečiami visų kraštų lietuviav. 6. Is sutikusių su tuo sumanymu sudaryti užsitikėjimo draugija. 7. Draugijos dalininkai turi inešti ne mažias kaip po simtą rubliu. 8. Kiekvienam dalininkui vietoje palukanų siuntinėjamas laikraštis. 9. Kurie neįsiai įmokėti visos dalies, susidėla keliese. 10. Pilnais draugijos dalininkais tesiskaito tie, kurie apsimė per metus įmokėti simtą rubliu vienu žygu arba dalimis. 11. Visas liuosai kapitalas laikomas draugijos komiteto įgaliointų vardu banke. 12. Prie reikiam laikraščio de feitas pridengamas sudėtinėmis dalininkų lėšomis. 13. Pakaktinai pakilus laikraščio prenumeratai ir tokiu budu jam sutvirtėjus, draugijos dalininkai panoreję gali atsimiti savo įneštusius pinigus. 14. Laikraščio savininkas yra draugija. 15. Metams pasibaigus redakcija ir administracija pristato draugijos dalininkams laikraščio stovio apyskaita. 16. Dalininkai visomis savo pajėgomis rupinasi laikraščio: jiesko kiti dalininkų, renka prenumeratą ir apskelbimus, taiso agenturas skyrimum laikraščio numeriams pardavinėti, skelbia ir aiskina, jogei to laikraščio leidimas yra ne pašalinis, bet visuomenės reikalas. 17. Susiradus apie simtą dalininkų, pažadėjusių dėti po simtą rubliu, suaukiamas visų tų dalininkų susirinkimas, kuris patvirtina šį sumanyma, pataisys jį ir papildęs, jaigu išras tai reikalingu, išsireinka is savo tarpo tam tikrą komitetą, po keturis žmones nuo Vilniečių, Kauniečių ir Suvalkiečių, sutaisyti laikraščio redakcijai ir administracijai, įduoti joms instrukcijas ir prižiūrėti jų darbinimos, ir pagaliaus nusprendžia, kada pradėti laikraštis leisti. 18. Visuotinasai susirinkimas galutinai nustato draugijos tvarką. 19. Tokio laikraščio leidimas, spaudzinant pirmaisias metais po 3.000 ekzemplierių, apsieitų:

1) spaustuve, poperis ir ekspedicia. 7.050 r. 2) redakcija, administracija ir bendradarbiai. 5.000 r. 3) krasa. 2.700 r. 4) korektura, butas, reikalingieji redakcijai laikraščiai, raštai ir kiti išleidimai. 1.750 r. Is viso. 16.500 r. 20. Minėta laikraščio sąmata bus svarstoma ir galutinai sprendžiama visuotiniu susirinkimo. 21. Sutinkančius su šiuo sumanymu prašome ko veikiau siai pranešti apie tai A. Smetonai ir kun. Tumunui, kuriem sumanytųjų burelis pavedė ir toliau rupinties laikraščio įsteigimu. Jų abiejų adresas: Vilniaus Antakalnio Pakrantė (Antokolskij Bereg) namų N o 11. Sumanytojai: kun. Alsauskis, D-ras J. Basanavičius, kun. Dambrauskis, P. Matulionis, kun. V. Mironas, A. Smetona, D-ras J. Stokus, D-ras R. Šliupas, kun. J. Tumas, V. Urbanavičius. Jan sutiko buti dalininkais: kun. Bikinas, J. Jablonskis, kun. Gjominas, kun. Bajorinas, kun. Januševičius, kun. K. Kazlauskis, Masiotas, M. Prušinskis, V. Putramentas, M. Kukta, J. Paketuris, kun. J. Kukta.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

— Kas gali buti greitesnis už telegrafą? — Mano pati. Vakar nakty nei namo slenkscio nespėjau perženkti, o jau man prieargy su šepėju į nugarą drožia.

Korespondencijos.

Cleveland, Ohio.

Šis miestas yra gana didelis. Lietuvių atsiranda į 3.000, bet tarp jų apšvieta visai menkutėlė. Skaitančių laikraščius bei knygeles suvis mažai yra. Lietuviškoji jaunuoemė (vaikiniai) nuo darbo atliekamas valandas daugiausia praleidžia aludėse. O mūsų gražioji lytis (mergaitės) taip gi paskendus tamsybėje. Mergaitės tik žiuri, kad kur nuklėti ant šokių ir tenai su kokiais vaikžais pasignaužyti. O kas lytis bent kokio nors skaitymo, tai joms nei į galvą neįeina. Mūsų mieste yra L. S. S. A. 3-čia kuopa. Taip pat jos vardu yra susitvėrusi dainorių draugija. Ši draugija giedojime gerai išsilavinus. Ji dainavo ir XXII S. L. A. seime. Yra ir 14 kuopa S. L. A., kuri ir sgnarių turi diktoką skaidių. Taip gi atsiranda ir S. L. R. K. A. viena kuopa, bet ji labai silpnai stovi. Pašalinių draugijų yra kelios. Parapijos reikalai labai silpnai velkasi, da turi į 11.000 dol. skolos už bažnyčią. Lietuviai daugiausia prastus darbus dirba. Gyvena išsiskyrę po visą miestą. Kityrų parapijų daugiau apie Cleveland'o lietuvius. J. S. Karvelis.

Wikes-Barre, Pa. Čia lietuvių atsiranda diklokas burelis, tarp kurių yra visokių. Jų tautiškuo ir supratimo visai neišgirsi, nes šeuziama jie jokiomis mieste vaishomis. Aludės laiko net keli, o šiaip kokios nors prekybos jie bijosi. Čia lietuviams priderėtų turėti bent kokias nors sankrovas ir pasirodyti svetimauciams kaipo geriams piliečiams. Miestas kaip ant mieliu auga. Baigia statydinti gražų ir didelį apskricio namą (court), pradėjo dirbdinti viršutinį geležinkelį, pastatydinta 3 bankos, viena net 11 aukštų. Svetimauciai visame mieste labai gerą prekybą daro. Tegul ir lietuviai imasi už pramonės reikalų, tat pakels savo vardą. K. K.

Kenosha, Wis. Čionai liko įkurta lietuviška draugija vardu sv. Benedikto Opato. Draugija laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą nedėliu Congress staitinėje, 304 No. Chicago Str. Sekantiems metams liko išrinkta administracija sekantių ypatų: prezidentas Juoz. Račkauskis, viceprez. Vinc. Geštautas, prot. sekret. Pet. Vaitkus, finansų sekr. Juoz. Jovaišas, kasierius Kaz. Čiakas, kasos globojai: Pran. Lauraitis, Ad. Levickis ir Ant. Rulinskis.

IS AMERIKOS. Panamos perkasas. WASHINGTON, D. C. Tarp visuomenės kilo gandas, jog su Panamos perkasu einasi labai blogai. Netaip išeina, kaip manė valdžia. Perkasų vos tik pradėjo, o jau daug milijonų išleido, o kur bus jo galas. Išgirdęs tą sekretorius Taft, tuojaus valdžiškai paaiškino, jog perkasas kasamas kuogeriausia ir, jog daugiau neatsiesies, kaip išpradžiū buvu manoma. Girdi, darbai prie perkasos vis eina pirmyn ir viskas bus gera. Tuotarpu Chicago's dienraščio Inter Ocean korespondentas is Vasingtono rašo visai priešingai. Jisai sako, jog viskas puiku yra, ką Taftas aiškines, kadangi jau gražus pinigai tam tikslui išleisti, o kuomet jį užbaigs kasę — niekas negali žuoti. Kaip žinoma, valdžia perkasui paskyrė išviso 145 milijonus dol. o dabar jis tame užnamyje ir darbe is tų pinigų pasilikę tik 17 milijonų! O juk tik pradžia.

30 dienų pasninkavo. ST. LOUIS, Mo. Dr. J. J. Eales užbaigė savo 30 dieninį pasninką. Andai po tokio ilgo pasninkavimo pirmu kartu išgėrė stiklą pieno. Del pasninko neteko keliolikos svarų savo sunkumo, bet sako, jog jis dabar esąs sveikesniu ir tvirtesniu. Placiai visur tvirtinama, jog pasninkas yra geriausia vaistu prieš įvairias ligas. Tvanas. CLEVELAND, OHIO. Čionai andai užsilinko didis debesy ir pradėjo kaip is viedro lyti. Lietus padarė labai daug nuostolių. Visos namų aluonyčios pripildė vandens, o ant linų ju Doan ir St. Clair tramvajai dvi valandų stovėjo. Vanduo nesuspėjo rynomis nubėgti ir tokiu budu trumpame laike kelis blokus apsmė. Visur upeliai išsilėjo ir pagimdė labai daug nuostolių. Tas pat buvo ir mieste Pittsburgh, Pa. Ilgoką laiką bepertrukio griaudė ir lijo.

Korespondentas sako, jog vis asatsakymas krinta ant prezidento Roosevelt, kuriam kongresas pavedę tas darba. Tokiu budu menkas bus "biznis", nes pinigus baigia, o perkasos nėra. Naujos ateitrams teisės. NEW YORK, N. Y. 1 d. Liepos mėno gyveniman emigrantams (ateiviams) naujos teisės, pagal kurias nuo emigrantų imama vietoj 2 dol. mokesties 4 dol. Tie pinigai bus skiriami valdžios pinigų tik tuotkart, jaigu tų pinigų susirinks 2 milijonų, tat tuotkart valdžia juos sunaudos užlaikymui emigracijos biurų. Čia neapeina apie mokeskį, bet kongresas mano, kad su tokia mokestimi sumažis skaitlių ateivių, o ypac sulaukis žmones nusikaltusius. Kongresas tiek nesuprato, jog nusikaltėliai bėgdami nepasigailės netik 4 dol. mokeskies, bet jie ismes ir kelis simtus, by tik atgauti laisvę. Žinoma, bedingiems emigrantams bus perdaug, bet kokiams kriminalistams neženklis nieko. Pagal naujas teises garlavių kompanija, kuri atvėsi emigrantų sergantį ant kuno arba beprotį, privalės už kožną užmokėti bausmės 100 dol. Labiausia uždrausta į Ameriką keliauti nupuoluosioms doroje moterims ir didi bausmė laukia tų pirklių, kurie anas gabeną.

Amerikos turtas. WASHINGTON, D. C. Jungtinių Valstybių pinigyno biuras pagarsino už pereitų 12 mėnesių įėjimą ir išėjimą pinigų. Apekaitymas parodo, jog įėjimą pervirsija išėjimą ant 87 milijon dol. Metinis įplaukimas už muitus ant atgabenamų is užsienio prekių yra 334 milijonai dol. Visokie viešpatystės įplaukimai 270 milijon dol. Išlaidos buvo sekanti: Užlaikymas valdiškų biurų, valdininkų ir tt. 125 mil., išlaidos karės ministerijoj 101 mil., jurininkieji 97 mil., užlaikymas indijonų 15 mil., alagos seniems kareiviams išmokėta 140 mil., statymas valdiškų namų, kelių, kanalų 76 mil. ir nuosimtis už skolas 24 mil.

Pintė Kansas'e. TOPEKA, KANS. Gubernatorius Hoch aplaikė telegramą nuo gelžkelio Santa Fe pasazieriniu agentu, Chicagoje, jog pasazierinių traukių konduktoriams įsakyta is visur į Kansas valstiję dirbinukus gabenti po vieną centą už mylia, jaigu jų 5 ar daugiau sykiu keliauja. Pareina žinios, jog dabar tenai ant farmų reikalaujama 18.000 darbininkų, o paskui jų reikės daugiau. Farmeriai ant gelžkelių stočių atvažiuoja arba su karietomis arba su automobiliais ir nuo stoties gabenasi pas save darbininkus. Jie darbininkui į dieną ir su valgiu moka nuo 2 dol. iki 3 dol.

San Francisco telegrafistai vis da straikuoja. Kompanijos is visų pusių parsigabeno skebus, bet straikeriai tikisi tą straiką išlošti. St. Louis, Mo. sustraikavo 400 plumburų pagelbininkų. Reikalavimai ekonomiški. Stevens Point, Wis sustraikavo darbininkai popieros dirbtuvėj. Kompanija tat dirbtuvėje tuojaus uždarė. Darbininkų reikalavimai ekonomiški. Butte, Mont. sustraikavo gromatnesiai, reikalaudami didesnių sau algų.

Nauja knyga apie Popiezių Pius'ą X. Apie dabartinį popiežių ir Vatikano Romoj pasirodė labai užimanti knyga antgalviu: "Ignis Ardens. Pio X e la Corte Ponteficia" (Medyolan, 1907. Gratelli Treves). Tame veikale pirmoji daly įšdestyta visa popiežiaus ir Vatikano politika, o paskui tarp kitko popiežiaus charakteristika. Kadangi politika mums nieko neapeina, tat pirmiausia pakalbėsime apie knygos antgalvi, o paskui apie popiežiaus pobudį ir apsiejimus. Kožnas popiezius turi sau pranašų simboliską vardą. Mirusio popiežiaus Leono XIII ipėdiniui tasai simboliskas užvardinimas skambėjo: "Ignis ardens", deganti ugnis. Prieš paskutinį popiežiaus rinkimą laikraštiniukai ir kiti Vatikano dignitoriai taip buvo žin-

Pakelė algas. WASHINGTON, D. C. Detroito, Mich. krasos raštiniukams valdžia padidino metines algas ant 100 dol. visiems. Toji teisė jėjo veikmėn 1 d. Liepos. Kodėl algas didina tik vienam mieste, nežinia. Rodos kitur raštiniukai (klerikai) teip pat daug dirba. Insieme, kad nors ir Chicago. Jie čia dienomis ir naktimis dirba, o užmokesnis lygi kitų miestų tokiems patiems krasos darbininkams. 4 d. Liepos. CHICAGO ILL. 4 d. Liepos tautiška šventė yra nelaimingiausioji Amerikoje šventė. Išviso užmuštų ir nuo sužeidimo pasimirė 80 ypatų, o sužeistų 2937. Ugnis sudegino savasčių ant 291.675 dol. Tos skaitlinės priklauso visoms Jungtinėms valstybėms. Daugiausia užmušta mieste Pittsburgh, Pa. nes net 15 ypatų, o daugiausia sužeista Philadelphia, nes 648 ypatos. Is sužeistųjų daugumas turės mirti. Tat ir šventė. Ar gi jau valdžia nepasistenktų tą indijonišką darbą panaikinti, nes sužeistieji ant valdžios ir visuomenės užtraukia tik sunkenybę.

Darbas ir Kapitalas. Denver, Colo. atsibuvo neseniai "Western Federation of Miners" konvencija, kurioje liko nutarta konstitucijoje padaryti šioiskas tokias permainas. Tos konstitucijos permainos aiskiai parodo, jog toji kalnakasy organizacija yra perdėm socialistiska. Da nutarta suaukti susirinkimą (su-sivaziavimą) Chicagoj. Tikisi savo pusėn patraukti daug darbininkų ujų. New Yorke gatvių slavėjų (valytojų) straikas jau užsibaigė. Miesto majoras unistams užtikrino pagerinti jų padėjimą, jaigu tuojaus pradės dirbti. Taip dalykams virtus uuija straiką tuojaus atšaukė. Tat miestas bus vėl valomas, o priešingai būtų buvus didi miestui nelaimė nuo epidemijų. Visur gatvėse buvo pilnos sąslavų. Miestas straiklauzių niekur negalėjo gauti, tik sveikatės valdyba sąslavas liejo chloru, kad gyventojus apsaugoti nuo pavietres. Dabar straikieriams atsties sunkiai padirbti, kolaik visus kampus apvalys. San Francisco telegrafistai vis da straikuoja. Kompanijos is visų pusių parsigabeno skebus, bet straikeriai tikisi tą straiką išlošti. St. Louis, Mo. sustraikavo 400 plumburų pagelbininkų. Reikalavimai ekonomiški. Stevens Point, Wis sustraikavo darbininkai popieros dirbtuvėj. Kompanija tat dirbtuvėje tuojaus uždarė. Darbininkų reikalavimai ekonomiški. Butte, Mont. sustraikavo gromatnesiai, reikalaudami didesnių sau algų.

Nauja Knyga apie Popiezių Pius'ą X. Apie dabartinį popiežių ir Vatikano Romoj pasirodė labai užimanti knyga antgalviu: "Ignis Ardens. Pio X e la Corte Ponteficia" (Medyolan, 1907. Gratelli Treves). Tame veikale pirmoji daly įšdestyta visa popiežiaus ir Vatikano politika, o paskui tarp kitko popiežiaus charakteristika. Kadangi politika mums nieko neapeina, tat pirmiausia pakalbėsime apie knygos antgalvi, o paskui apie popiežiaus pobudį ir apsiejimus. Kožnas popiezius turi sau pranašų simboliską vardą. Mirusio popiežiaus Leono XIII ipėdiniui tasai simboliskas užvardinimas skambėjo: "Ignis ardens", deganti ugnis. Prieš paskutinį popiežiaus rinkimą laikraštiniukai ir kiti Vatikano dignitoriai taip buvo žin-

gaidus popiežiaus rinkimose (conclave), kad nekurie kreipėsi net pas spiritistus, norėdami busimas paslaptis nuo dvasių išgirsti. Dienraštij "Berico" vienas pralotų darodinėjo, jog "Ignis ardens" ženklina "Astro", o "Astro" yra kardinolo Sarto anagramas. Tasai išrodymas pasirodė teisingu, kadangi kardinolas Sarto ir buvo išrinktas popieziumi kaipo Pius X. Kaip žinoma, kardinolas Sarto keliaudamas is Venecijos į conclave, visiškai nei nemastė liktis popieziumi, tačiau viskas atsitiko prieš Jo Šv. norą.

Venecijos patriarkas, kardinolas Sarto, likęs popieziumi, visokias Vatikano etiketas, galima sakyti, panaikino. Tarp kitko priešingai popiežių ipročiui Pius X nešioja laikrodėlį ir tai da nikelinį (metalinį). Nekursai Prancuzijos vyskupas geidė popieziui suteikti auksinį, puiku laikrodėlį, bile tik popiezius atsisakytų nuo nikelinio,

DANGUS.

Pagal K. Flammarion.

(Taša).

aušra kaip leidžiančias. Gražus žvaigždinis Dangus daleido žmogui sutverti astronomijos mokslą, atidengti ir suprasti pasaulio valdžios teises. Be nakties nieko nesurastumėm ir nematytumėm.

Paslaptingose erdvės platybėse visokio didumo milijonai tarsi mirga. Jų susivienijimas į žvaigždynus, jų toji pati kožnoj metų dalyje veikmė, jų amžinoji gyvytė ir tasi puikusis naktį Dangaus skliauto reginys — tas viskas nuo pat pradžio pasaulio pirmųjų žmonių atkreipė atidą. Pirmutiniai Žemės gyventojai, matydami ant Dangaus šviečiančias ir mirgančias žvaigždes, klausdavo patį save, ką tai reikštų tie šviesūs taškai, kabantieji ant mūsų galvų. Tai buvo nekaipo klausimo ženklai. Tačiau tie ženklai vėliau tapo surišti su metų laikais ir paskui buvo jie mūsų likimo pranašais; pas juos visko klausinėjo, norint visoks atsakymo budas pasilikdavo veltus. Pagaliau pradėta tuos taškus observuoti, atidengta nekurių planetų judėjimai; pagaliau sužinota, jog tos planetos yra Dangaus kunais, jog jos sukasi aplinkui saulę, ir, jog mūsų Žemė taipgi yra tokia pati planeta, skriejanti aplinkui saulę. Paskui nužengta dalia: tapo išmatuotas Dangaus kunų nuo Žemės atstumas. Žmogus neužgandintas savo karionėmis su pasauliu — netrukus pradėjo dangiškus kunus su tokia tikrybe sverti, tarytum kabindamas juos ant dinamometro lanko ir norėdamas juos iširti ir fiziškai ir chemiškai. Ir taip laipsniškai, išpalengvo, dieviškoji Uranija, visų mokslų karalienė, pakėlė žmogaus mintis aukštybėn ir tenai tosios mintis viešpatauja ant visos pasaulio gamtos.

Ai naktis, naktelė! budamos tijoje atidengkite Dangaus puslapius, kaip yra aprašęs poetas; be jų pasiliktumėm neapšviesti, tamsūs nežinomo svieto gyventojai, negalėdami suprasti tos pasaulio budovinės ir platybės. Panašus likimas galėtų ir mus pačius patikti, idant sukantis Žemei aplinkui ją oras būtų miglotas arba kalotų stori, juodi debesiai, kaip tai tankiai buvo. Ir tam dalykiu menkai ko trūksta. Biskutis ore šlapumas, truputis vėsimo ir šviežio — užtenka debesų atsiradimui. Mūsų planeta galėtų but apsupta tokiu tirštu oru, kad mūsų negalėtų pasiekti spinduliai iš šviesos žvaigždžių, mėnulio, o net ir pačios saulės. Taip esant astronomijos mokslas negalėtų vystytis, o žmonių gimė ne paliktu vėl be jokios civilizacijos ir apšvietos, panašiai austeriui prikibusiam prie uolos po mėlino vandens uždanga. Ant laimės dėl žmogaus minčių vystimosi, Žemės nepatiko toks nelaimingas likimas. Žvaigždėtos naktis atidengė pasaulio grožybę. Mėnulio baltoji šviesa melacholiškai apklojo Žemės paviršius peizažus. Ažerų ir jurių vanduo saulei leidžiantis savyt atnušė Dangaus grožybę atspindžius; gamta žmogui atidengė Dangaus ir Žemės puikius reginius. Aplankykime observatorijas, o tenai pamatysime Dangaus sandoros skryniais.

VI.

Nauja Zmonijos Akis.

Teisingai stebėmės pritraukiančios liunetos*) išradimui, tačiau da labiau privalome stebėtis, kad ji nebuvo ankščiau išrasta. Liunetos stiklas yra vartojamas jau nuo trijų tukstančių metų su virsimu. Jame dalyke nekursai astronomas rašo: Netoli Venecijos ant šv. Lozoriana salos, Armenų šv. Lozoriana vienuolyne mačiau Aigipto mumiją, senumo mažiausia trijų tukstančių metų, papuošta mėlino stiklo perlais. Panašias observacijas dariau ant Pompejos griuvėsių pėdsakių; tenai nutėmėjau stiklo prietaisais senumo kokios 18-kos šimtmečių.

Nimivos griuvėsiuose atrasta šešiakampis kristolas (krispolas), lygiai gaubtas; tai buvo papuošalas panašus lensei (lėkštelvei). Aristofanas, Plinius, Senek, Plutarcho kalba apie stiklą, kaip apie daiktą Graikų ir Rymionų vartojamą. Net Aristofanas savo vienoje komedijų "Debesis" proponuoja nors juokingai, bet galima sakyti, moksliskai savo skolu pėdsakių užtrinimą, koncentruodamas saulės spindulius ant vekselių rašto su išgaubtu stiklo pagalba, o paskui sulieistu vasku užtrinamas. Veidrodžiai panašūs į teleskopo stiklą, jau buvo įdubę Archimedeso laikuose. Plinius kalba apie nekurių smaragdą įdubai išašytą, kurį vartojo Neronas kankinant krikščionis amfiteatruose. Akiniai buvo išrasti XIII šimtmetį, vienok tik 1590 m. buvo padirbdinta pirmutinė liuneta, kurią padirbdino Zacharias Jansen, akinių išdirbėjas Middelburge, o 1606 m. visuomenė pradėjo naudotis. Ją pagerino Jonas Lipperhey, taip-gi akinių išdirbėjas.

Kaip tai išpalengvo žengia progresas! Optikos astronomijos era prasideda vos tik 1609 m. kuomet Galileus, girėdamas holandiškus išradimus, padirbdino Italijoje pirmąją liunetą žiūrėti į Dangaus prajovus. Netikėti atidengimai netrukus jo ambicijai padarė užgana, kadangi tapo nutėmyti ant mėnulio kalnai, saulės taškai, Jovio satelitai, pieno kelio žvaigždės ir kitos Dangaus slapybės. Jisai su nuosteba pirmu sykiu į tuos dyvus žiūrėjosi. Toji pirmutinė liuneta šventai buvo užlaikoma ir dabar da atsiranda Florencijos Akademijoje.

Gal but, neatjaučiamė tokios gilios dėkonės, kaip tai reikėtų buti, už tuos moty žmonių prakilnus darbus, kurie su savo pastangomis optikos mokslą ir dailią taip išstobulino, nežiurint nei į gamtos įvairius priešingumus; gal but taipgi, kad mes abejinga akimi žiurime į tą minerališką substanciją, labai kukliai išrodančią, vadinamą s t i k l u. Tačiau stiklas yra brangesnis už auksą ir deimantus, tiktai kad jo naudingumas pagal nuopelnus pas žmonių neatsiekė sau priguliniškos vertybės. Be stiklo civilizacija negalėtų nusilinti į mūsų šiaurines šalis, kadangi, dėlku jam, esame saugojami nuo šalčio, vėjų ir kitokių blogų orų, turėdami visuomet saulės šviesą ir džiaugiamiesi gamta. Stiklas yra įsteigėjas fizikos, suteikdamas barometrą ir termometrą. Jisai suteikė pradžią dvim naujom akim: m i k r o s k o p u i d e l e i s u s e k i m o m a ž i a u s i ų p a s a u l y j d a i k t ų t e l e s k o p u i d e l e i p a m a t y m o d i d ž i o j o s i o p a s a u l i o. Beviok visos mokslas pasiremia ant stiklo nuopelnų, o juk stiklas padirbdintas iš smilčių, suvirintas... Gryna ir blizganti substancija, mastytojais į tave žiūri su didžiausia simpatija, kadangi tu žmonių daugiau viena atnešei nuopelnų už visus kitus, paimtus vienon kruvon, išradimus!

Nuo Galileus'o optikos mokslas ir daila vis labiau tobulinasi, išpradžią išpalengvo XVIII šimtmetį, o paskui vis smagiau ir plačiau. Prietaisų išstobulinimas Dangaus aukštumą visiskai žemyn pritraukė ir padarė jį žmogaus akiai prieinamą. Gryna akimi planetas matome kaip žvaigždes, ty, kaip paprastus žibancius taškus. Atsakantis padidinti mas iš taško pagimdo skydą. Tat-gi, kokį nors daiktą padidinti, arba jį pritraukti, geometriškai yra ir tas pat vienas. Ir taip pav. bile kas nuo mūsų toli stovi; gryna akimi matome tiktai krutantį tašką, jaigu keleivis juda; pasukta į tą tašką liuneta jį padidina dešimt sykių, ko jau užtenka, kad atskirti žmogaus pavidalą; tai yra tas pat, kad prie keleivio priartintumėm ant dešimt dešimtos dalies toumo, kuri tarpe mūsų ir keleivio atsiranda. Juo liuneta daugiau sykių padidina apkalbamą tašką, juo mėg arčiau to taško atsirandame ir jį geriau matome.

Vidutiniškas mėnulio atstumas nuo Žemės — 384.000 kilom. Tat jaigu su optiškų prietaisų pagalba padidysime mėnulio skydą tuo budu, kad jisai mums pasirodys savo diametre du sykių platesnis, tuokart išeis, jog mėg galime ir atstumą pusiau susiaurinti ir mėnulio tuokart atstumas būtų vietoj 384.000 kil., tiktai 192.000 kilom.

Ir taip: Jaigu mėnuli padidysime 100 sykių tuokart jisai bus toks didis, kaipi atsirastų tik 3.800 kilom. atstume. Padidinti 1.000 sykių pasirodys atstume 384 kil.

*) Gaubtas stiklas.

(T. B.)

Apie Rukymą.

Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę.

(Pabaiga.)

kurie ruko ir geria, esti mandagus ir geros širdies, tai jie be abejonės būtų mandagesni, geresni, sąžiningesni ir visiems liktusi pavyzdžiū, kad nerukytų ir negertų.

V. KĄ DARYTI?

Kadangi tabakas labai greitai drumsčia protą ir išmintį, tat senose laikuose jame matė velniškus darbus ir nekurus žmonių tautos tabaką vadino velnio augalu, o dievobaimingi žmonės net bijojosi tabaką rankosa paimti, prie jo prisiglausti ir savo namuose laikyti. Antai Anglijoje anuomet rukoriams nupjaustydavo lupas, o uostytojus (zaživojantiems) — nosis. Tas pat buvo metuose 1645 — 1676 Rusijoje viešpataujant carui Mikolo Aleksiejui. Turkijoje rukoriams perdurdavo nosį ir per skylę pervedavo eibuką su pykke, paskui užsodindavo ant asilaičio ir miesto gatvėms vedžiodavo, kad tuo budu kitus, noriančius rukyti, persergėti ir apsaugoti nuo bausmės.

Bet laikui bėgant žmonės vis menkiau nuo tabako šalinosi ir dabar nekuri rukoriai net mano, jog dantys cigaras arba paperosas yra aukštesnis kilmės žmogaus nekaipi ženklas. Pertat tankiai su ci-

garais fotografuojasi ir noriai ruko šventomis dienomis, o ypač da viešose vietose. Tai kaip mainosi laikai. Seniau žmonės tabako rukymą laikė už nusidėjimą, o dabar nekaipo už aukštesnį daiktą arba kokį tai jauno vyro talizmaną.

Bet bausmės kaip pirmiau negebėjo, taip ir dabar jos nenaudingos, neatneša jokių pasekmių, o kas labiausiai, kad šiandien rukumys visur nedraudžiamas. Esu persitikirnęs, kad mokiniai, kurie už rukymą buvo baudžiami, iš mokyklų išėjus buvo pirmutiniai, kurie mums ant gatvių su cigarais dantys pasirodydavo. Didžiausią svietę galybę turintys trejybės: 1) p a v y z d i s, 2) p r o t a s ir 3) m e i l e. Patsai nerukyk, persergėk jaunuo menė, kad savo išmintimi piktą suprastų, savo persergėjimus, apsiėjimus ir pamokinimus sušildyk meile, o be abejonės savo tikslą greičiausia atsieksi. Jaigu ruko tėvas, vaikiai iš jaunų dienų žiūrosi į rukorių, pripranta prie dumų, ima rankosa pypkę ir cigarus, tasi daiktas kartais net žaidžia, kemsū į burnas, kaikada tėvui tabako arba paperosų iš sankrovėlės nupirkę parneša... Tas viskas juos su tabaku supazindina. Jaunuo menė abelatai yra auklėjama darbas, ir pasielgimais, bet ne žodžiais; ką ji mato, tą daro. Todėl tėvai dėl savo vaikų melles labi tabako rukymo atsižada visados.

Gangreit supratau, kad alkoholiu kenkia kunui ir protui su išmintimi, atsiliepiu pats į save: Negerisui! Ir antrytojus jau neberiau. Jaigu aš tą galėjau padaryti, tai tegul ir visi kiti taip elgiasi ir be abejonės galės taip padaryti. Pagalios, jaigu kas galvoja, kad negali susyk sustoti ir nuo to palinkimo atsikratyti, lai atrpanta lengvesniu budu; Tegul vietoj 4 cigarų į dieną, suruko tik tris, po savaitė kasdien 2, po kitai 1 ir taip kol visai nestuos, kol visai nenusikratys to biauaraus įpročio ir palinkimo. Tasai atrpatimui budas yra lengvai išlaikomas ir karsčiausiam rukoriam. Tėvai dėl vaikų melles viską apsiima padaryti, tat kodėl negalėtų atrpsti nuo rukymo? Ir taip tuokart tėvui būtų malonu savo vaikus tikru pavyzdžiu mokinėti! Kuris tėvas tat nori, kad jo sunai nei gertų nei rukytų, patsai privalo nuo to visko pirmiausia atrpsti, tai tik tuokart turės viltį savo noruose. Kas nori buti-gi turtingu, privalo nepamiršti šito įstatymo: T a u p y k s m u l k i u o s i u s !

Pertat norints pavyzdys geriausia jaunuo menė pamokina, tai vienok privalo apie rukymo pasekmes paaikinti ir tie, kurie ruko. Tėvas tat rukorius savo vaikams tegul sako: "Aš, kas teisybė, truputį rukai, pripratau rukyti, kadangi manęs niekas kaip reikiant nepersergėjo, bet jį neprapraskite, nes tasai įprotis ir palinkimas labai blogas." Jaigu šeimynai perskaitysimė ir išaiškisime šitos knyguotės turinį, ir tai da kelis sykus į metus, tat bus visiems labai didelė nauda.

Taip atvirai, kaip kalbejo vaikams tėvas, tegul prakalba į juos mokytojas ir kunigas. Jaunuo menė yra gera, jos širdis atvira visiems gairesiems ir morališkiems daiktams; paaikinkite jai suprantamai ir maloniai, o ji visus jūsų žodžius išdės savo širdin. O kas aiškiai supras, kas saavyj turi teisybę, tasai tuokart pats save suvaldys. Ne su piktumu, ne su iškalbėjimu, ne su panieka, bet meilingu pamokiniu ir pavyzdžiu žmones atversimė ir nuo blogo atrpatysimė.

Moters tankiausia nebruko, mažai arba visi negeria, jos yra meilingesnės, jausmingesnės, švelnesnės ir tat lengviau gali kito žmogaus širdin įsismeikti; tat tegul motinos su meile mokina savo sunus, pačios tegul maldauja savo vyrų, sesers brolių, o mergaitės jaunikiū, kad pamestų rukę. Meilė geresnė už bausmę, žodis paskutys su meile daug daugiau atversia už garsųj barnį. O jus, mandagus vaikeliai, maldaukite savo tėvelių ir vyresniųjų brolių, kad jie nerukytų, o jie noriai jūsų maldamas užgana padarys.

Ypatigai privalome atminti tą, kad nerukyti bile kam šeimynoje susirgus.

Nerukykime tenai, kame atsiranda ligonis, kame yra mažų vaikų. Yra atsitikimai, kad sergantieji vaikai nuo tabako dumų numiršta be laiko. Taippat ir moterims tabako dumai daug kenkia, kadangi joms dumai labai priklūs, todėl moterių draugystėje nerukykime.

Norvegijoje uždrausta tabaką pardavinėti jaunuo menė, neturinėm 16 metų. Šveicarijos viename kantone tabako rukymas uždraustas visiems liki 20 metų amžiaus. Tat ir mėg stengimiesi saviskius jaunikiūcius pertikinti, kad jie nors liki 16-17 metų tais nuodais nesinaudotų.

Kas nebora tabako rukymo pagalios pamesti, tegul sau ruko lauke, ar karidoriuose arba atskirame kambaryj, bet anaipol neten, kur visa šeimyna gyvena o ypatingai miegstubėse.

Ir bus tas sveikas ir laimingas, kursai perskaitęs tuos nurodymus mes šalin tabako rukymą.

GALAS.

Taša nuo 1-mo puslapio.

per keturius varstus nuo Kaino.

Vieta labai puiki, bet žmonės dar tamsūs. Skaityti, ir rašyti mažai kas temoka, kurie ir moka tik lietuviškai, bet menkai supranta, ką skaito. Mokykla, kur vaikus mokinia, jau seniai pas juos yra, nors ir kietai draudžiama buvo. Mokė senis gyvenas mažoje, sukrypusioje grūtėle su trimis senoviniais langučiais, pats užsima ratų dirbimu. Vaikų sueidavo po dešimtį ir daugiau, vaikai mokėsi ant pečiaus prižėdos. O pavakariais turėdavo eiti į mišką rinkty šakų, partat vaikai mokinosi po tris, ir keturis žiemas, ir tai menkai tepaskaitydavo.

Praėjusią rudenį klebonas Ališavskas įsteigė Petrašiunose mokyklą vien tik lietuviškai. Ten mokina skaityti, rašyti, skaityti, meginius nerti ir dainuoti. Už mokytoją nusamdė tula apsišvietusią lietuvaite.

Mokytoja stengiasi igyti mokytiųjų meilę, su viena ranka grasė, su antra atsiskukusi glostė, per tai ir vaikai savo mokytojos klausė, ne iš baimės, bet iš meilės. Mokyklė nedaug vaikų telankė apie 80. Tėvai, patįs budami nemokyti, peikė mokinimą ir knygas, iš kurių vaikai mokinosi, kad ant jų knygu išmokę maldaknygių negalės skaityti.

Mokytojai nemalonu buvo tas klausytis, o dar labiausiai, kad tėvai emė pykti už tai, kad pareikalavo už mokinimą užmokėsim.

Bet ką daryti? Kad jie tokie nenaudėliai, sugriebę rublinų skubina žydūi įkisti už bertainį alaus, ar degtinės, o už vaikų mokimą ir penkių dešimčių kapeikių nesutinka užmokėti, kiti dar ir už knygas neužmokėjo, mokytojai paliko skolingi. Laikraščiai skaitytojų visai nėra. Tik Varnių Vinlaukas skaito "Nedėdienio Skaitymą" o Petrašiunų Lakusėvičius nusiperka po numerį, tai ir visi skaitytojai. Laikas jums kaudinėčiai ir apilinkiai susiprastai. "N. S."

Atsišaukimas į Lietuvos visuomenę.

Neseniai Vilniuje įsikuru sioji "Lietuvių Mokslo Draugija" pradėjo taisyti Vilniuje knygyną ir muzėjų. Kadangi tai yra viešas mūsų tautos reikalas, draugija kreipiasi į lietuvių laikraščiu redakcijas, prašydama paaukauti jų redaguojamųjų laikraščiu kompletus ir po vieną jų išleisčių knygu egzempliori; taip-pat draugija prašo visuomenės rinkti ir siųsti Mokslo Draugijai visokių knygų, raštų ir šiaip-jau įvairių relesnių daiktų, turinių vertę Lietuvai tirinėti iš atžvilgio į jos senovę ir dabartį, jos budą, meną, (dailę) ir taip toliau. Pageidaujama raštai ir knygos ne vien lietuvių kalboj, bet latvių, lenkų, rusų ir kitomis kalbomis rašytos, kad tik jos iš augščiau minėto atžvilgio tiktų Mokslo Draugijai. Pradžią yra jau padaryta; kelias mūsų tautiečių prauka vo Mokslo Draugijai ne mažai naudingų knygų. Tikimės, jog jie ir kiti tautiečiai paseks ty keliato aukautojų pavezėdį ir savo įnašomis sutvirtys draugijos knygyną ir muzėjų. Knygas ir kitus daiktus, Mokslo Draugijai aukaujamus, tuo tarpu prašome siųsti šiuo adresu:

Vilnius, Antakalnio Parkratė (Antokolskij Bereg) namų No. 11. Antanui Smetonai.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komiteto vardu:

D-ras J. Basanavičius, Draugijos pirmsėdis, Jonas Vileišis, Sekretorius, A. Smetona, Knygininkas.

Kitų laikraščiu prašome atspazduinti.

ZINIOS IŠ PASVIEČIO.

Germanijos cesorius Vilius su savo žmona ir su vienu su-numi Kilonijoj sėdo ant savo garlaivio ir iškeliavo į Daniją. Iš tenai pradės jurių kelioaę. Vilių užkvietė Anglijos karalius pas save į švečius. Girdima, jog jisai nuo to užkvietimo neatsisakęs. Ant žemės tiems ponams rojus.

Romoj italai 4 d. Liepos apvaikšėjo šimtmetines sukaktuves gimimo Juozo Garibaldi, plačiai žinomo Italijos karžygio ir kariauniko. Dėl tos progos Italijos valdžia apgarsino amnestiją. Visi politikiėjai kaliniai liko paliuo-suoti.

Ispanijoje pasimirė karės ministris, generolas Lono. Į jo vietą karalius Alfonsas karės ministriui paskyrė generolą Primode Rivera.

Tiflise, Kaukazas, nusizūdė policijos viršininkas, pulkininkas Balabanskis. Jisai nūėjo ant kapinių ir ant savo motinos kapo sudėjęs visus ordenus, medalius ir kryžius, persišovė. Jis bijojosi labai teroristų, todėl patsai sau galą pasidarė.

Kinų valdžia oficiališkai visoms viešpatystėms pranešė, jog dabar Mandžiurija atdara tarpautiškai prekybai. Dabar Mandžiurijoje atsiranda 21 miestas, su kuriais svetimos viešpatystės gali turėti susišimus prekyboje.

Japonijoj prasidėmeronikiški judėjimai vel priešėdams. Japonai negali vis da pamiršti San Francisco negražų atsitikimų. Laikraščiai vėl prieš amerikonus pradėjo rašyti. Ir norints nemiuo žodžio "karė", bet rašo tiesiok, jog jaigu amerikoni Kalifornijoj jeigu mane mandagesni, tat visą atsakymą to, kas gali buti, lai ima ant savęs.

Portugalijoje revoliucija plėtojasi. Valdžia iki šiam laikui vis da įstengia sukilius gyventojus slopinti, bet slapta agitacija prieš karalių varoma. Eina gandas, kad karalius nori sostą pavesti įpėdiniui. Mat košės perdaug privirė, dabar neįstengia suvalgyti.

Prancuzijos valdžia šį metų užgnė maldininkams keliuati į Lourdes šventą vietą. Valdžia pasiremia ant dabartinių vynuogiu augintojų maistų. Blėgai valdžia elgiasi niekin-dama žmonių šventus jausmus.

Vienos dienasčiai rašo, jog Anglijos karalius Rugpiuty noris pasimatyti su Austrijos cesoriumi Prancišku. Susitiks Karlsbade. Kurį dieną tas atsitiks, da nežinia, nes nepaskirta.

Apskritij Valdivia, Santia-gos, ugniakalniū kai kur pradėjo veržtis. Ugniakalnis Rinilalne artimesnių kamų kelis namus užliejo. 14 ypatų žuvo, o daugybė liko sužeistų. Tukstančiai žmonių liko be pastogės.

Į Haagos konferenciją atvyko Korejos deputacija, kuri formaliskai protestuoja už ne-uzkvietimą tos šalies konfe-rencijon. Deputacija protes-tuoja ir prieš japonus, kurie šalį užgriebė ir dabar savinasi. Bet susirinkusieji į protestus nepaiso. Tai mat, da-bar tenai teisybė.

Prancuzijos valdžia jau pagarsino įstatus, pagal kuriuos uždraudžiama visokia vynu fabrikacija. Taippat žadama ir vynuogiu augintojams duoti bent kokius nors palengvi-nimus. Pietinėje Prancuzijoje maistai nyksta, bet andai da kitas karevių pulkas atsisakė nuo paklunybės, kuomet ka-reiviams liepė šaudyti maisti-ninkus.

Haagos konferencijoje Tur-kijos atstovas išreiškė savo valdžios norą, kad Turkijai vietoj ženklą "Raudonojo Kryžiaus" sanitariskuose skyriuose būtų daleista vartoti pusę mėnulio, o Persija nori raudonosios saulės. Tam tikslui liko išrinktas komitetas, kuris tuos reikalavimus apdirbs.

Austrijos parlamente nesu-tikimai dideli. Kaip žinoma, cesorius atėrus parlamentą turėjo sosto kalbą, ant kurios paskui atstovai tur atsakyti raštu. Kelias dienas ginčinosi ir negalėjo su atsakymu sutikti, tat parlamento pirmininkas pats ypatingai pas cesoriu nu-vyko ir gyvu žodžiu išreiškė savo džiaugsmą.

Varšave Kudikelio Jezaus ligonbutyj andai naktį įlindo koplyceton vagiliai ir pavogė tris taures: dvi nuo komuni-kantų, o vieną prie laikymo mišiu. Iš aukų skrynutės pa-ēmė 180 rublių. Baisūs daiktai veikiasi.

Irlandijoj (Airijoj) žmonių judėjimai labai praplyto. Ke-liose vietose atsitiko jau net kraujo išlėjimai. Buralorų dvarus degina. Valdžia atsi-randa paojyve, nes Irlandiją greitai laiku gali nuo Anglijos atsiskirti.

Japonijos atstovų Korejoj nusidavė andai pas Korejos cesoriu ir pareikalavo paaik-nimo sulgy nusiuntimo de-putacijos į Haagos konferen-ciją, kaip aukščiau yra praneš-ta. Cesorius atsakė, jog jisai jokios deputacijos nebsiuntęs ir nieko nežinaš. Japonijos at-stovas pasirijo kaltuosius su-šinti ir nubauti.

Is Morokko pareina žinia, jog garsusis plėšikas Raisuli paėmė vergijon buvusį anglišką oficeriu, o dabar sultono sargybos vadą, generolą Mc-Lean. Generolas nuvyko pas Raisulį su sultono reikalais, bet tasai jį sulaikė ir dabar reikalauja išpirkimo ir kito-kių sau išlygu.

Bulgarijos teismas žmogū-dį Petrovą, kuris nužudė mi-nisteryj pirmininką Petkova, pasmerkė mirtin. Jo vienas draugas gavo kalėjimą iki gyvos galvos, o antrasis 15 metų sunkiųjų darbų.

Genevos Kantone, Šveicari-joj, tapo atskirta nuo valsty-bės bažnyčia, balsuojant tame reikale visiems gyventojams. Šveicarija pradeda eiti pėdo-mis Prancuzijos, kuri iš savo ribų pašalino katalikų tikėji-mą.

Naujos Teorijos.

Tėmijantis skaitytojas laik-raščiu nekartą patėmija, kad kokis sensacijų medžiojys gy-dytojas pradžingia publika su nauja teorija, kaip išgydyti kaip-kurias ligas greitai ir pa-sekingu budu. Šitos naujos teorijos miršta teippat greitai kaip ir užgimusios, o sena, ne-pajudinama teisybė liekasi to-liau ant visada. Mėg, išties, sveikiname kiekvieną progę są ant medicinos lauko, medi-cinos moksle, vienok tas dar nereiškia, kad turime pamesti senas gyduolės, kurios mums galbėjo per daugelį metų. Mėg turime Trinerio Ameronikiškąj Elksytrą Karėžioj Vyno, kuri gyduolė yra nesulygina-mai gera grumulojimo siste-mai, ir ant kurios mėg visada galėjome pasitikėti visuose ne-sveikumuose grumulojimo siste-mos ir kraujo. Tiems, kurie neteko apetito, pajiegu, sma-gumo, pastovumo, nėra sviete geresnės gyduolės. Gyduolė yra geriausia ir tuojau vei-kianti. Gaunama aptiekose. Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Vietinės zinos.

Amerikonų tautiška 4 Liepos šventė miesto istorijoje vėl liko, kaip kas metai, užrašyta kruvinomis raidėmis. Tą dieną nuo šuvių ir kitos spro-gstančios medegos žuvo 6 žmo-nės, vienas da antrytojus pa-simirė. Sužeistų buvo iki pus-antro šimto, nekurię mirtinai. Vieni pagalios tarp sužeistųjų nebeško tai ausų, tai rankų, kojų, kiti apsvilė. Laikas butų tą paprotį Amerikoje jau panaikinti. Gaisrų buvo daugiau 15.

— 29 dieną Liepos atsibus egzaminai krasos raštininkams ir laišku išnešiotojams. Mieste per mažą tų darbininkų.

— Pereitoj petnyčioj mayoras Busse pas Union gelž-keldvarį (stoj) nusisamdė ka-rietį ir nuvažiojo į Bismarko valgyklą. Kuomet jam išėdus reikėjo užmokėti, vežėjas pareikalavo vietoj 75c., net pu-santro dol. — Kaip tai? pa-klausė mayoras, kurio vežėjas nepažino — pusantro dol. už tokį trumpą važiavimą? — Džiaugkis tamsta, kad ne dau-giau — atsakė vežėjas. — Už tokį storulį kaip tamsta, rei-kalas paimti da daugiau. — Mayoras tą išgirdęs tuojaus užmokėjo, bet antrytojus ve-žėją pašaukė rotužėn. Vežėjas tik čia pažino, pamatęs prieš save storulį. — Na, o dabar atiduok atgal, ką vakar per-daug nuo manęs paėmei — prabilo mayoras. — Šį kartą tau atleidiu, bet kitus kartus bus bloga, jaigu taip elgiesi. Vežėjas džiaugdamasis 75 c. sugražino ir tuojaus išsinešė laukan. Pasirodo, kad jaigu vežėjai nuo mayoro perdaug plėšia, tat nėra kalbos apie kitus, iš kitur atvykusius, žmo-nes. Tat ar negalėtų mayoras sutvarkyti tuos žmonių skriaudikus.

— Mieste apsilankė milijonierius Jonas Rockefeller, kurį teisėjas Landis buvo pašaukęs už liudininką reikale Standard Oil Co. trusto. Milijonierius teisėjui nieko nepasa-kė, tik prisipažino, jog jisai jau nuo keliolika metų trusto interesų nežinaš. Ką tu žmo-gus su jais padarys.

— Pereitoj Petnyčioj ryte ažere Michigan staiga vanduo 8 pėdas aukščiau pakilo. Van-duo kai kur net gavo užliejo. Nelaimingų atsitikimų nebuvo, nes laikraščiuose buvo perser-gėjimai.

Pasargos Skaitytojams!

- 1) Raszant laiszką į „Kataliko“ redakciją visada pasrašyk aiškiai savo vardą, pravardę ir adresą.
- 2) Jeigu nori permalynti savo adresą, visada paduok savo senąjį adresą, o paskui naują. Jeigu pats ne moki gerai rašyti, tai adresą duok kitam pasrašyti. Teipi, jeigu ne žinal kaip lyticia vadinasi, tai pažirek gerai ant liktanos, o tasyk pasrašyk adresą.
- 3) Pinguis „Kataliko“ redakciją gali siųst registruotoj gramotai, arba išpirki „Money Order“ ir siusk prasto gramotai. Išpirkies „Money Order“ ne laikyk pas save, tik tą didesnę melyną korcinę prisiek ir redakcijai prasto gramotai, o balta mėšą pasilikyk pas save.
- 4) Siuociant mažiaus kaip vieną dolerį, gali prisiešt paceto markėmis, bet jeigu siusk daugiau negu dolerį ir daugiau, tai siusk pingius per „Money Order“. Siuociant markes, reikia ne-sulapinti ir įdėti liukas, kad nesulistu, nes sulipusias markes neprisime už pingius.
- 5) Raszant į „Kataliko“ redakciją korespondenciją, visada reikia aprasyti kryžn teisybę ir padėti savo tikrą vardą ir pravardę, nes be to tokios korespondencijos netalpimsime laikraščiu.
- 6) Korespondencijas talpiname tik vien prisieštus nuo skaitytojų, nuo ne skaitytojų jokių korespondencijų netalpimsime.

Meldžiame godotini rasztyj gerai lemyti ant paduotų augsciauzj pamle-tų pasargų, kadangi tokie budu paleng-vyvyste mūsų darba prie atskingimo laiszkų ir jų patys greiciaus gausite atakymą.

„Kataliko“ Izleisėvė.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniškoms vėlavomis ir kitokliems su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavicezivionomis, parduosime labai pigiai — taiž kas prisiešt \$8.00 tal gaus 1000 (tukstant) popierų ir tukstantj kopertų.

Teipiž tais pacizias popieras su kon-vertibus be kvietkų duosime už \$6.00. Pingius ir gramatas siuskite ant adresu:

J. M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.</

PASARGA: Uz korespondencijas ir apgaraminis „Kataliko“ Redakcija neatsako.

Adresai vyriausybės. Liek. Teatr. Dr. stas po prieglobę S. Martino K. K. Pocius Prezidentas 944-33 St.

PAJIEŠKOJIMAI. Pajieskau savo brolio Andriejaus Steponavičiaus Paeina is Kauno gub. Smailu pav. par. Vengrius.

ANT PARDAVIMO. Broliai lietuviai. Pirkite farmas. Zemę su mizskala. Parduodu 40 tukstanciu akrų i plecius nuo \$5.00 iki \$12.00 uz akrą ant lengvų izmokesciųjų.

Geriausias Kampas. Ant Bridgeporto, taigi keris Auburn ave. ir 33ios ul. 50X135 pedu, tuojais prie Lietuvos Sv. Jurgio bažnycios ant pardavimo.

Pigiai. Labai geras kampinis lotas ant 33cno Pl. ir So Morgan ul. Lotas yra 50 pedu pločio ir 130 pedu ilgio, parduoda labai pigiai.

Gerai proga. Ant pardavimo labai pigiai puikus murtinis ant triju lubų ant dviejų tolu namus po nr. 1848 - 1848 W. 34th. Pl. Vieo 6 randos, atnesza gera randa. Labai gera proga. Kas nori savo namu turedi, tai atsizaukit pas.

SZIPKORTES!! Ar nori szipkortes is krajaus ar i kraju, tai tuojais rasyk ant vardo „Kataliko“ Izleistojo su uzklusimui prekiu, kurias tuojais pristusime.

„Kataliko“ agentai. Kurie turi tiesa rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skai, titoju, prumneti orderius ant visokių drukoriskų darbų ir teip toliaus yra szie:

Fr Akuockas, Spring Valley, Ill. Silver Creek ir apielinkej mūsų agentas yra p. M. MATULEVICIUS.

GEORGE BARONAS, 181-16th St. S. S. Pittsburg, Pa. F. J. Bagočius 2216 Tustin St. Pittsburg, Pa.

M. VALAITIS, 45 Canal St. Rumford Falls, Me. Ign. Karbauskas, 154 Sheridan St. Wilkes-Barre, Pa.

Sabast. Valentinas, 155 Berry st. Brooklyn, N. Y. Jos Zemanataskas 89 W. Porter St. Waterbury, Conn.

Fr Venckus, 304 N. Chicago St. Kenosha, Wis. Jos. Klembauskas, 7 Mill Row Springfield, Ill.

John Naujokaitis, 57 A. Tait St. Shodwell East London, England. J. Petrikis 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.

100 Tukstanciu. Gražiausių Popierų su gražiausiomis pavincelavonibus su kvietkomis ir konvertais parduodime labai pigiai: Popieros drukotos su kvietkomis.

J. W. ZACHAROWICZ, Notary Public, Real Estate ir Insurance. Examinavoju Abstricetus, ir atleku kitus visus reikalus Notarizmo pigiai ir atsakančiai.

PINIGAI!! Ar nori, kad Tavo pinigai gerai ir greitai suvaikscioziotų i kraju? Tai, Broliu, siusk per „KATALIKO“ redakciją o pinigai uz 14 dienų bus vietoj ir nei vienas centas neprapuls.

Ant pardavimo geras kerizcis, pors graziu judu arklju, pora geru ir plaziu, da geri divonai ir viaskas kas yra reikalinga prie kerizcios. Parduodu labai pigiai atsizaukit po antrazu: 918 W. 32-nd str., Chicago, Ill.

„Saltinis“ Jeigu kas norėtų užrašyti iš Lietuvos šeimų laikraštį „SZALTINIS“, tesaizaukia pas agentą: Stasius P. TANANEVICZ, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

J. M. TANANEVICZ, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Kotaliogas Knygu. Pasakos ir Apsakos. 1 Allutė, dukte kunigaikščio Keroniaus pusb. 24.....100

Mare Laukiene. Atsakanči Akuserka 3246 S. Halsted St. CHICAGO, ILL. Telephone Yards 7696

Dr-as Kazimieras Zurawski persikele po nr. 4608 SO. ASHLAND AVE. ARTI 46 UL. OPISO VALANDOS: 1912-1914 Rinkita septetoln, ir Offisas viduryj miesto 1910-1914 kaip ir anksiu.

Jonas M. Tananevicze, Agentas dyvju didziausiu ir geriausia „Fire Insurance“ kompanija ly. „Continental ir Royal Fire Insurance Co.“

NUTAUČ IR BORTKEVICZ, 1805 W. 47-TH ST. Godotiai Tautieciai nepamirskite rukyti Cigarus isz geriausiu lietuvizkos fabrikos po vardu Sakalas. Cigaru dirbtuve „The Falcon Cigar Manufacturers.“

DR. J. J. GOLUMBIOWSKIO ELEKTRISKA-HYDROPATISKA GYDYKLA. Gydome visokias skaudzias ir usisenjusias ligas vyru, moterju ir vaikju.

IS SEINU SUVALKU GUBERNIJOS „SALTINIS“ Laikraščio kaina Metams 1 r. 50 k. 3 mėn. 75 k.

Szypkoreziu Prekes: Prekes vaziuoti I Europ. Isz Europos Hamburg American Linija

Holland American Linija. Laivai perplaukia mares nuo 9 iki 12 dienų. Anchor Linija.

Dominion Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

American Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

White Star Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo.

Canadian Pacific Linija. Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Hamburg Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Antwerp

Amerikos gelezinkelis. Tarp Chicago ir New York'o 16.00 15.00 Tarp Chicago ir Montreal 15.00 13.50

Prusu gelezinkelis. Tarp Tilzes ir Bremo 5.15 5.14 Tarp Tilzes ir Hamburgo 4.80 4.80

John M. Tananevicz, 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill. „Saltinis“ Jeigu kas norėtų užrašyti iš Lietuvos šeimų laikraštį „SZALTINIS“, tesaizaukia pas agentą: Stasius P. TANANEVICZ, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

JONAS CHAPAS UZLAIKO PUIKU SALIUNA. Visada uzlaiko szaltu alju, skang rugine arielka ir kvencpuzis cigarus. Kas karta pas jį atsilanko, tai kitur neina. Adresas. 3302 So. Morgan St.

DR. J. KULIS, LIETUVIU CHIRURGIAS IR GYDYTOJAS. Gydo visokias ligas moterju, vaikju ir vyru. Turi gema praktika ir gydo visokias ligas: visokias limpancijas, usisenjusias ir psichologines ligas.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co.“ Noredami issekuruoti savo locnasti atokit pas JONA M. TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

THE FALCON NUTAUČ IR BORTKEVICZ, 1805 W. 47-TH ST. Godotiai Tautieciai nepamirskite rukyti Cigarus isz geriausiu lietuvizkos fabrikos po vardu Sakalas. Cigaru dirbtuve „The Falcon Cigar Manufacturers.“

DR. J. J. GOLUMBIOWSKIO ELEKTRISKA-HYDROPATISKA GYDYKLA. Gydome visokias skaudzias ir usisenjusias ligas vyru, moterju ir vaikju.

IS SEINU SUVALKU GUBERNIJOS „SALTINIS“ Laikraščio kaina Metams 1 r. 50 k. 3 mėn. 75 k.

Szypkoreziu Prekes: Prekes vaziuoti I Europ. Isz Europos Hamburg American Linija

Holland American Linija. Laivai perplaukia mares nuo 9 iki 12 dienų. Anchor Linija.

Dominion Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

American Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

White Star Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo.

Canadian Pacific Linija. Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Hamburg Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Antwerp

Amerikos gelezinkelis. Tarp Chicago ir New York'o 16.00 15.00 Tarp Chicago ir Montreal 15.00 13.50

Prusu gelezinkelis. Tarp Tilzes ir Bremo 5.15 5.14 Tarp Tilzes ir Hamburgo 4.80 4.80

John M. Tananevicz, 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill. „Saltinis“ Jeigu kas norėtų užrašyti iš Lietuvos šeimų laikraštį „SZALTINIS“, tesaizaukia pas agentą: Stasius P. TANANEVICZ, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

SKAITYKIT „KATALIKA“

H. Brocovski ir L. Marvor uzlaiko puiku BUFFETA. Uzlaiko visokius gerumus, teipgi butelkinj alju pristato i visas dalis miesto. Turi puikę salel del mityhu ir tt. 184 W. 14th St.

DR. J. KULIS, LIETUVIU CHIRURGIAS IR GYDYTOJAS. Gydo visokias ligas moterju, vaikju ir vyru. Turi gema praktika ir gydo visokias ligas: visokias limpancijas, usisenjusias ir psichologines ligas.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co.“ Noredami issekuruoti savo locnasti atokit pas JONA M. TANANEVICZE, 3244 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

THE FALCON NUTAUČ IR BORTKEVICZ, 1805 W. 47-TH ST. Godotiai Tautieciai nepamirskite rukyti Cigarus isz geriausiu lietuvizkos fabrikos po vardu Sakalas. Cigaru dirbtuve „The Falcon Cigar Manufacturers.“

DR. J. J. GOLUMBIOWSKIO ELEKTRISKA-HYDROPATISKA GYDYKLA. Gydome visokias skaudzias ir usisenjusias ligas vyru, moterju ir vaikju.

IS SEINU SUVALKU GUBERNIJOS „SALTINIS“ Laikraščio kaina Metams 1 r. 50 k. 3 mėn. 75 k.

Szypkoreziu Prekes: Prekes vaziuoti I Europ. Isz Europos Hamburg American Linija

Holland American Linija. Laivai perplaukia mares nuo 9 iki 12 dienų. Anchor Linija.

Dominion Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

American Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo.

White Star Linija. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Bremo. Expressiniai laivai, tarp New York'o ir Hamburgo.

Canadian Pacific Linija. Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Hamburg Express. laivai tarp Montreal ar Quebec ir Antwerp

Amerikos gelezinkelis. Tarp Chicago ir New York'o 16.00 15.00 Tarp Chicago ir Montreal 15.00 13.50

Prusu gelezinkelis. Tarp Tilzes ir Bremo 5.15 5.14 Tarp Tilzes ir Hamburgo 4.80 4.80

John M. Tananevicz, 3244 So. Morgan St. Chicago, Ill. „Saltinis“ Jeigu kas norėtų užrašyti iš Lietuvos šeimų laikraštį „SZALTINIS“, tesaizaukia pas agentą: Stasius P. TANANEVICZ, 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

SKAITYKIT „KATALIKA“

Ant visų karų galima gauti transfer nuvaziuot pas JOSEPH PHILLIPSON'S DEPARTMENT STORE HALSTED & 12th STREETS. DIDELIS Iszpardavimas. Musų tavoras turi buti sumazintas ir ji parduosim uz bi. le kainą. Uzdirdsim arba trotsim nieko isz to nedarom szitam laike. Ant kozno aukszto, koznam departamente szitam didelem sztore rasit nuzemintat kainas ant visokių tavorų. Royal Melynos Pirklystes Markes Su kiekvienu Pirkiniu

K. S. Jokubaitis 3240 So. Morgan, Chicago. SUPERB IN QUALITY FINISH AND OPERATION. HEAVY AND DURABLE EVERY RANGE WARRANTED. SUPERB UNIVERSAL - Uzlaikau - Senesze rakandai (Furniture) krautuve. Parduoda geriausiu Universal pezuos, kurios garantuoja ir taisau senus pezuos, teipgi uzlaikau visokius dalykus del familiju. Lempas, stalus, kiljones, sudanus, ir visokius kukninius dalykus Praszan atstatant.

Szilingis vel pas Klein Bros. Pranesame visiems Lietuviams ir pazinstamiems, kad A. Szilingis lietuvizskas par davejas dirbes pas Klein Bros ant Halsted ir 20-tos gat. per keleta metu, dabar vel sugryzo i ta pacia krautuve, kur su noru patarnausa savo kostumeriams ir pazinstamiems. Reikalavdami ka pirkit neuzmirskite uzeti pas jį, o busite uzganedinti. Noredami jį matyti, klauskit numerio 14-to pas KLEIN BROS. Halsted, 20-ta ir Canalport Ave. Vienas isz didziausiu sztoru Chicagoje.

Oppenheim & Finkelstein 500 S. Halsted St. Vieta, kurioje jausites kaip namie. LIETUVISZKA Krautuve Uzlaiko visokius drabuzius, skrybėles ir tt. ir viska parduoda uz labai pigę prekę. Ateikit paziureti, o visame busite uzganedinti. SKAITYKIT VISI „KATALIKA“